

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.

Wydawca: Pomorska Śródzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **gr. 20**

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja Administracja: Toruń Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 - Gdynia, ul. 10 utągo, tel. 15-44 - Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 44, - Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, - Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, wtorek 4 kwietnia 1933

Nr. 78

Centrala propagandy antypolskiej w Gdańsku z działalności Heimadienstu

Gdański „Heimatdienst” organizacja w ramach której zorganizowana jest cała agitacja przeciwpolska, odbył swe roczne walne zebranie.

Działalność tej organizacji ma wyraźny charakter przeciwpolski i interesuje się sprawami, które z kulturalną agitacją niemiecką oświatową propagandą niemiecką mają wspólnego. M. in. „Heimatdienst” wystąpił w ubiegłym roku z propagandą i na terenie genewskim, w sprawie placu amunicyjnego na Westerplatte, oraz w sprawie zaprowadzenia złotego na kolejach gdańskich. — Ciekawa organizacja tak zwanej dobrowolnej służby pracy i podob. zrzeszeń ma silne oparcie także w tym zrzeszeniu. Za wybitną pracę przygotowawczą do aeroplanowej propagandy w Niemczech otrzymał „Heimatdienst” nawet odznaczenie i dyplom senatu.

Z programu przyszłego tej organizacji wymienić należy przygotowaną akcję na terenie Gdańska i zagranicą, a zwłaszcza Genewy w celach usunięcia i zlikwidowania polskich praw na placu amunicyjnym Westerplatte.

Ponieważ cele zadania i prace tej organizacji są wszystkim Polakom powszechnie znane, nie potrzeba do tych wynurzeń dodawać żadnych komentarzy. Podkreślić należy w tej łączności, że „Heimatdienst” jest organizacją ramową, w której się łączy 96 gdańskich towarzystw i zrzeszeń podobnego pokroju.

Pomnik II. Brygady w Stanisławowie

Stanisławów, 3. 4. (PAT). W sali rady miejskiej w Stanisławowie odbyło się organizacyjne posiedzenie w sprawie budowy w Stanisławowie pomnika Drugiej Brygady Legjonów.

Nad organizacją objęli protektorat: pani Marszałkowska Piłsudska, generał Rydz-Śmigły, prezes Wajery Sławek, minister Hubicki, generał Górecki i inni.

Na posiedzeniu uchwalono kontynuować już rozpoczętą w tym kierunku pracę i w tym celu powołano do życia komitet wykonawczy.

Książka prof. Siebieskiego na indeksie w Niemczech

Według otrzymanych z Lipska wiadomości niemiecka policja kryminalna dokonała dnia 18 marca rewizji w biurach firmy wydawniczej Markert et Peters, poszukując wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego w Toruniu, wydanego w języku niemieckim: książki profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Wacława Siebieskiego „Der Kampf um die Ostsee”. Książka ta znajdowała się w składzie komisijnym u powyższej firmy. Cały znajdujący się tam nakład został skonfiskowany. Późatem książka prof. Siebieskiego jest konfiskatem na przez władze niemieckie na całym obszarze Niemiec. Książka ta omawia dzieje polskiego Pomorza, wykazując na podstawie źródeł historycznych przynależność tej ziemi do Polski.

Projekt „dyktatury czterech mocarstw” pokutuje wciąż jeszcze w Paryżu

Paryż, 3. 4. (PAT). „Le Journal” donosi, iż lord Tyrrel w czasie swej półgodzinnej rozmowy wczorajszej z ministrem Paul Boncour'em złożył w imieniu rządu angielskiego projekt czterech mocarstw. Z treścią tego projektu minister Paul Boncour jeszcze tego samego dnia wieczorem zapoznał premiera Daladiera.

Według „Le Journal” nowy projekt angielski jakoby zbliżony jest do planu rozbrojeniowego, złożonego 2 tygodnie temu w Ge-

newie przez Mac Donalda. Projekt ten zawiera jednak szereg zmian przedewszystkiem w stosunku do art. 3 projektu Mac Donalda, dotyczącego spraw rozbrojenio-

wych. Paryż, 3. 4. (PAT). Jak informuje prasa, w dniu 1 bm. w godzinach rannych odbyło się posiedzenie rządu francuskiego, na którym miała zapadnąć decyzja w sprawie stanowiska Francji w stosunku do projektu czterech mocarstw.

Citta del Vaticano w Roku Świątym

Na zdjęciu naszym widzimy panoramę stolicy Apostolskiej Citta del Vaticano ze wspaniałymi ogrodami watykańskimi i katedrą św. Piotra na pierwszym planie.

Wczoraj w tej stolicy katolickiego świata rozpoczęła się uroczystość Roku Świątym.

Podoficerowie rezerwy gotowi są w każdej chwili do obrony granic Rzeczypospolitej

5-lecie Związku Podoficerów Rezerwy w Poznaniu

Poznań, 3. 4. (PAT). W niedzielę świętą Związek Podoficerów Rezerwy w Poznaniu 5-lecie swego istnienia. Przy tej okazji odbyły się wczoraj liczne uroczystości. Po defiladzie odbyło się walne zgromadzenie związku, na które przybył m. in. p. wojewoda poznański Raczyński, generałowie Frank, Górecki i inni.

Kierownikiem zgromadzenia wybrano pułk. Chłapowskiego, który utrzymując przewodniczącego, wygłosił dłuższe przemówienie, zwracając w niem uwagę na nowe zakusy na granice Polski. Przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego.

go. Z kolei zabrał głos wojewoda Raczyński. Następnie generał Frank zaznaczył, że Polska jest wprawdzie pokojowo usposobiona, ale równocześnie gotowa jest w każdej chwili do obrony granic.

Z kolei przemawiał generał Górecki, omawiając sprawy, związane z organizacją armii rezerwowej, a następnie poruszył sprawy współpracy związku na terenie walki z bezrobociem.

Po dalszych przemówieniach nastąpiło sprawozdanie prezesa związku Holzna oraz wybory komisji, która obradowała po południu.

Strajk w Łodzi trwa

Trudności z przemysłem niezrzeszonym

Łódź, 3. 4. (tel. wł.). Po piątkowych zajęciach panuje obecnie w Łodzi spokój. Uchwała o przerwaniu strajku w przemyśle włókienniczym dotąd nie zapadła, gdyż reprezentujący strajkujących robotników delegaci fabryczni, stoją zdecydowanie na stanowisku, wyrażającym się w żądaniu objęcia nową umową zbiorową również przemysłu niezrzeszonego.

Rokowania z przedstawicielami tego przemysłu, które prowadził inspektor pracy inż. Wojtkiewicz natrafiają jednak na trudności, już choćby technicznej natury, wywołane tym faktem, że właściciele fabryk nie należący do żadnego związku nie posiadają żadnej reprezentacji i pertraktować wypada choćby z każdym oddzielnie. Rokowania rozpoczął inspektor inż. Wojtkiewicz wczoraj, prowadził je do późnej nocy i dziś od rana rozpoczął je odnowa.

Delegaci strajkujących robotników oczekują na wynik rokowań i oświadczają, iż do czasu pozytywnego załatwienia sprawy robotników w przemyśle niezrzeszonym — uchwały o przystąpieniu do pracy i przerwaniu strajku nie powezmą.

W dzielnicach robotniczych strajkujący gromadzą się w niewielkich grupach i komentują sytuację. Zwraca uwagę żywa działalność agitatorów PPS., które to stronnictwo — zaszczytowane przez komunistów — stara się obecnie przeciągnąć strajk, na dając mu wbrew woli zainteresowanych robotników charakter polityczny i wyzyskując w tym celu podniecony nastrój, który dał się zaobserwować w mieście wczoraj.

Walka hitlerowców z Ziehmem rozpoczęła się

Walkę z obecnym senatem Wolnego Miasta Gdańska, w szczególności z prezydentem Ziehmem, zapowiedzianą przez hitlerowców można uważać za rozpoczętą i to w gwałtownej formie. Prasa przewiduje, że w najbliższej przyszłości mogą się zdarzyć rozmaite niespodzianki. Walka ta jest prowadzona na łamach prasy hitlerowskiej i „Danziger Neueste Nachrichten” coraz bardziej skłaniającej się ku hitleryzmowi.

Zamachy bombowe w Hamburgu

Berlin, 3. 4. (PAT) W ciągu soboty i niedzieli dokonano w Hamburgu dwóch zamachów bombowych. Pod pomnikiem Bismarcka podłożono pakiet materiałów wybuchowych, który policja zdołała na czas usunąć. Do lokalu szturmówki nieznanymi sprawcy rzucili trzy bomby, z których jedna eksplodowała, niszcząc urządzenie wewnętrzne. Ofiar w ludziach nie było. Policja aresztowała 11 osób.

Obłężenie głównej kwatery komunistów przez ludność Dublina

Dublin, 3. 4. (PAT). Formalne obłężenie głównej kwatery komunistycznej przez grupy ludności dublińskiej zakończyło się jej zdobyciem i zdemolowaniem oraz ucieczką menedżerów komunistycznych pod osłoną policji. Jakkolwiek akcja ta napotkała na zdecydowany opór władz administracyjnych, to jednak policja okazała się bezsilną przeciwko nieoczekiwanym atakom, zorganizowanego tłumu na siedzibę komunistyczną. 33 osoby doznały cięższych i lżejszych obrażeń. Lokal został spalony, a z nim i literatura komunistyczna, która się wewnątrz znajdowała.

„Berliner Tageblatt” na żołądź Hitlera

Berlin, 3. 4. (PAT). Dzisiejszy „Berliner Tageblatt” zamieszcza na naczelnym miejscu oświadczenie wydawcy Karola Vettera wyjaśniające zmianę kierunku pisma w związku z ostatnimi wydarzeniami w Niemczech. Deklaracja stwierdza, że rewolucja narodowa spowodowała wielkie zmiany w życiu wewnętrznym Niemiec i zmusiła wydawnictwo do pozytywnego ustosunkowania się względem panującego dziś reżimu. Zgodnie z zasadami demokracji pismo respektuje wolę narodu, która znalazła swój wyraz w wydarzeniach ostatnich dni.

Przeciwnicy Hitlera za drutami obozów

Berlin, 3. 4. (PAT). W Bremie utworzono nowy obóz koncentracyjny, gdzie umieszczono w ostatnich dniach około 100 więźniów, rekrutujących się z pośród aresztowanych socjalistów i komunistów.

„Historyczna” zasługa Hitlera

Berlin, 3. 4. (PAT). Przemawiając w Hannoverze, nadprezydent Kube m. in. oświadczył, że zasługą historyczną Hitlera będzie przywrócenie autorytetu państwowego. „Silna ojezyzna, przywrócenie obowiązkowej służby wojskowej, ochrona granic Niemiec i odzyskanie tego, co Niemcom przy pomocy socjalistów zrabowano. — to są sprawy konieczne”

Dobrze spełniony obowiązek

Co społeczeństwu dała sesja parlamentarna

Wszystkie uchwalone ostatnio przez Sejm i Senat projekty ustawodawcze były przez nas w odpowiednim czasie omawiane i komentowane. Dopiero jednakże spojrzenie na plan całej sesji parlamentarnej dozwala na stwierdzenie, że inicjatywa ustawodawcza Rządu, wsparta o współpracę większości obu Izb, przedstawia logiczny, przemyślany i konsekwentny, pełen umiaru i trafnej oceny sytuacji całokształt polityki państwowej.

Weźmy choćby tylko rzeczy najbardziej zasadnicze. Rozpoczynając od odziedziczenia najwęższego, t. j. od ustawodawstwa gospodarczo-finansowego, stwierdzić należy, że całość ustaw z tej dziedziny, ostatnio uchwalonych, jest rozwinięciem i realizacją tego, wysuniętego przez premiera Prystora w Senacie w dniu 15 grudnia r. ub. i otwierającego wielki sezon polityczny i parlamentarny. P. Premier w swym znanym exposé wyszedł z założenia, że w Polsce zagadnienia rolnicze muszą zajmować miejsce centralne i że należy w granicach możliwości dążyć do przeciwdziałania wahanom niżkowemu cen artykułów rolniczych, — przede wszystkim jednak należy skierować baczną uwagę na dostosowanie kosztów produkcji rolniczej do zasadniczo zmienionych warunków pracy rolnika. Wylizując najważniejsze z tych kosztów, Premier mówił o konieczności likwidacji zależności podatkowych, o potaniu kredytu, o zagadnieniu taryf przewozowych, o obciążeniach społecznych, wreszcie o kapitalnej sprawie rozpiętości cen przemysłowych i rolniczych, a wreszcie o nieuzasadnionem i szkodliwym przesunięciu się znacznej części dochodu społecznego od rolnictwa i przemysłów niezwiązanych — do przemysłów skartelizowanych.

Był to program rządu. Najbliższe miesiące miały być poświęcone energicznej jego realizacji. Szereg zarządzeń wydał rząd we własnym zakresie działania. Rozwijał politykę premij wywozowych i zakupów interwencyjnych dla przeciwdziałania fali niżkowej cen na artykuły rolnicze, — poddal zasadniczej rewizji sprawę taryf przewozowych, przeprowadził rozległą akcję obniżki cen na podstawowe artykuły przemysłowe, od wyrobów monopolowych poczynając, poprzez cement, żelazo, nawozy sztuczne aż do ceny węgla, której niżkę rząd świeżo zadekretował. Reszty dopełnić miała praca ustawodawcza Izby Parlamentarnej.

Na plan pierwszy wysuwa się tu całość ustaw konwersyjnych, mających na celu oddłużenie rolnictwa, i ustaw pokrewnych, zdążających w kierunku potania kredytu w Polsce. Obniżono oprocentowanie kredytu obligacyjnego rolniczego do 4½%, mieskiego do 5½%, z równoczesnym przedłużeniem okresu amortyzacji tych kredytów. Ustawa o ulgach w oprocentowaniu i terminach spłaty wierzytelności hipotecznych obniża odsetki od tych wierzytelności do 6% i stwarza 18-miesięczne moratorium dla spłaty kapitału długu. Ułgi w zakresie kredytu krótkoterminowego wyrażają się w upoważnieniu ministra skarbu do założenia Banku Akceptacyjnego dla stopniowego upłynnienia „zamrożonych” kredytów rolniczych i w rozszerzeniu dotychczasowej działalności Urzędów Rozjemczych na większą własność ziemską, oraz zwiększeniu ich kompetencji, gdyż obecnie urzędy te są władne rozłożyć spłatę długu na okres do 7 lat, a odsetki obniżyć do 4½% rocznie. Sprawie potania kredytu służy ustawa, upoważniająca ministra Skarbu do ustalania maksymalnej granicy odsetek od wkładów i lokat w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych.

Dalszą realizacją programu rządu na tym samym gospodarczym odcinku jest ustawa kartelowa, zapewniająca państwu skuteczny nadzór nad działalnością zrzeszeń gospodarczych, wreszcie kompleks ustaw społecznych z t. zw. scalenową na czele. Nie naruszając zakresu świadczeń socjalnych, rozszerzając je nawet przez wprowadzenie ubezpieczenia emerytalnego dla świata pracy, równocześnie

przynoszą one warsztatom produkcji poważne w niektórych wypadkach obniżenie ciężarów tych świadczeń.

Koroną niejako naszego planu ustawodawczego z dziedziny gospodarczej jest ustawa o Funduszu Pracy, która nie tylko w sposób produkcyjny społecznie ma rozwiązać problem bezrobocia, ale może stać się punktem wyjścia dla rozległych robót publicznych i ożywienia w ten sposób całokształtu życia gospodarczego.

Pomijając już szereg ustaw, choć z pewnością doniosłych, które usprawnić mają aparat skarbowy (ustawa o biletach skarbowych, o podatku majątkowym, o kruszcem pokryciu biletów Banku Polskiego), dodać należy, że obraz prac sesji minionej nie byłby zupełny, gdyby choć słowem nie wspomiano się o ustawie akademickiej i samorządowej. Pierwsza z nich kończy rozpoczęte w roku ubiegłym dzieło przebudowy polskiego szkolnictwa na wszystkich jego stopniach i jest szczęśliwym kompromisem między koniecznością nadzoru państwowego wszystkich funkcji życia zbiorowego a poszanowaniem tych specjalnych warunków i specjalnej atmosfery, w ja-

kiej rozwijać się winny najwyższe przybytki wiedzy i nauki. Ustawa samorządowa wreszcie finalizuje 15-letni wysiłek najcięższych polskich umysłów i organizacji, poświęcających się zagadnieniom samorządowym, wysiłek wszystkich poprzednich sejmów i rządów, dając wreszcie jednolity, nowoczesny zrab pod przyszły rozwój wsi, miast i powiatów.

Prezes Sławek na pożegnalnym zebraniu parlamentarnego Klubu BBWR powiedział ze słuszną dumą: „W związku z naszą pracą ściśle ustawodawczą rozchodzą się z tej Izby i przedostają do społeczeństwa wiadomości o tem, że służbę, że niesienie ofiar na rzecz Państwa uważamy za drogowskaz naszego postępowania. Ze pozatem staramy się doprowadzić i doprowadzamy do porozumienia i uzgodnienia rozbieżnych tendencji i interesów, że w ten sposób osiągamy koordynację sił, zamiast ich rozbijania.”

Spoleczeństwo niewątpliwie da potwierdzenie tym słowom. Parlament nasz przez ogrom ostatnio dokonanej pracy, przez wysoki poziom swych obrad, przez obywatelski, rzetelny i troską o Państwo owiany stosunek do zagadnień dnia do-
brze spełnił swój obowiązek.

Delegacja polska na konferencję rzymską

W dniu 5 bm. wyjeżdża do Rzymu na specjalną konferencję Międzynarodowego Instytutu Rolniczego delegacja pod przewodnictwem radcy ekonomicznego ministerstwa spraw zagranicznych, p. Antoniego Romana. Delegacja ta zostaje wysłana z ramienia sekretarjatu Bloku Państw Rolniczych środkowej i wschodniej Europy, stworzonego przez konferencję warszawską w roku 1930. Celem obecnej konferencji rzymskiej jest opracowanie materiału przygotowawczego do światowej konferencji gospodarczej i monetarnej, która odbędzie się w Londynie. Obecne narady rzymskie będą posiadały b. doniosłe znaczenie praktyczne dla wyjaśnienia i ustalenia szeregu zasadniczych opinii i postulatów państw Bloku Rolniczego w stosunku do zagadnień, stojących na porządku dziennym przyszłej światowej konferencji londyńskiej.

Z rady traktatowej

Pod przewodnictwem b. ministra Janty-Polczyńskiego, odbyło się posiedzenie rady traktatowej samorządów i organizacji gospodarczych. Na posiedzeniu tem, kierownik biura traktatowego dr. Rasiński złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności biura, a w szczególności o stanie prac przygotowawczych do przeprowadzonych obecnie rokowań handlowych. — Następnie przedstawił wyniki rokowań handlowych polsko-austrjackich. W końcu dokonano wyboru do prezydium rady.

Polska zaskoczyła rzymską dyplomację

Mussolini w odwrocie

Londyński korespondent agencji Havasa dowiadyuje się, że do Londynu nadeszło straszne deklaraty, jaką minister spraw zagranicznych Beck miał złożyć ambasadorowi W. Brytanji w Warszawie sir W. F. Erskine'owi.

Min. Beck miał wskazać na to, że ponieważ jego kraj nie został poinformowany o rozmowach, jakie odbyły się między Mac Donaldem i Mussolinim, mógłby on powstrzymać się od komentowania projektu paktu czterech mocarstw. Biorąc pod uwagę to zastrzeżenie min. Beck miał powiedzieć formalnie, iż rząd polski nie ma ten projekt za sprzeczny z duchem i literą paktu Ligi Narodów.

Tendencja zmierzająca do zjednoczenia opinii Polskiej i innych mocarstw za-
wanych w utrzymaniu obecnego stanu rzeczy w Europie, już po fakcie dokonany, w przekonaniu ministra Becka byłaby sprzeczna z logiką sytuacji, ponieważ Polska w szczególności jest bezpośrednio zainteresowana we wszystkich zagadnieniach poruszanych w rzeczonym projekcie.

Z tych powodów i z innych względów, do których rząd polski zastrzega sobie prawo przedstawienia ich we właściwym czasie, Polska — miał podkreślić minister Beck — oświadcza zgóry, iż nie będzie się uważać za związaną przez jakiegokolwiek reżym, pochodzące od grupy mocarstw, utworzonej na podstawie propozycji rzymskiej.

Równocześnie donoszą z Waszyngtonu, że ambasador włoski w Waszyngtonie Ros-

so ogłosił następujące zaprzeczenie wiadomości o projektach Mussoliniego, dotyczących rewizji granic w Europie:

„Proszę pana kategorycznie zaprzeczyć wiadomościom, wyluszczyającym rzekome propozycje włoskie dotyczące terytorjalnych zmian w Europie. Informacje, zawarte w telegramach prasowych są czystym wymysłem (?)”

Podpisano — Mussolini.

Projekt Mussolini — Mac Donald w dalszym ciągu jest przedmiotem ostrej krytyki w prasie paryskiej. W związku z tym projektem bawił w Paryżu rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu.

„Petit Parisien” pisze, że rumuński minister zadowolony jest z tego, że zarówno Paul Boncour, jak Daladier zdają sobie doskonale sprawę z sytuacji państw przeciwko którym wymierzona jest kampania rewizjonistyczna. Titulescu miał możność stwierdzić zgodność swoich poglądów na taktykę z poglądami Paul Boncoura i Daladiera.

Przeestroga dla Berlina

„Figaro” zamieszcza list otwarty do min. Titulescu i wzywa: „Panie Titulescu! Zwolennicy rewizji usiłują rozbić narody pacylistyczne, aby je bezkarnie ograbić. Ich frazesy dyplomatyczne dadzą się streścić w okrzyku gangsterów amerykańskich: „Rece do góry”. Niech Pan wpłynie na Francję, by odpowiedziała tym samym stylem „precz z łapami! bo się zakrwawia!”

„Figaro” stwierdza, że w dniu, w którym Polska zacieśniła by swoje węzły przy jaźni z Małą Ententą, powstałaby największa potęga w Europie. Nic w Europie nie mogłoby się dziać bez jej zezwolenia. Nikt nie może stawić czoła woli 80 milionów uzbrojonych ludzi. Pokój jest dziś zagwarantowany nie przez ekstrawagancje pacylistów, lecz poza armją francuską także i przez ten fakt niezbity, że Polska posiada w odległości 120 kilometrów od Berlina bazę lotniczą, która Berlinczykom więcej imponuje, niż wszystkie pakiety.

Dalej „Figaro” żali się nieco patetycznie, że narody, które Francja zrodziła dla niepodległości (to niby my i Mała Ententa) wyciągają teraz do niej ręce, błagając (?), by zapobiegła „katastrofie, w którejby może zginęła Mała Ententa — woła w zakończeniu „Figaro — Francja twoja matka (!!) jest kierowana dziś przez ślepców i sama jest niewidoma. Bądźże jej Antygona.”

Pragnęlibyśmy, żeby „Figaro” wnikało głębiej w zasadę „równi z równymi, wolni z wolnymi”. „Dzieci” Francji są... przecież pełnoletnie i nie dadzą się uwieść syrenom enikom dyplomatycznym.

Rok Święty

Ojciec św. otworzył wrota Bazyliki św. Piotra

Papież dokonał w dniu pierwszego kwietnia otwarcia wielkich wrot bazyliki św. Piotra, która to ceremonia stanowi rozpoczęcie Roku świętego. Papież uderzył trzykrotnie złotym młotkiem w bramę, która się otworzyła i wszedł do bazyliki. Po uczczeniu Najświętszego Sakramentu Papież udzielił zebrany wernym błogosławieństwa i opuścił bazylikę, żegnany owacyjnie przez zgromadzone tłumy.

Ceremonia odbyła się w obecności najwyższych przedstawicieli, duchowieństwa i zakonów oraz olbrzymich tłumów pielgrzymów przybyłych z całych Włoch i z zagranicy. Obecni byli także b. król grecki Jerzy z członkami swej rodziny, Książniczka belgijska Stefania, korpus dyplomatyczny i przedstawiciele władz włoskich, oraz dworu.

Jednocześnie odbyły się podobne ceremonie w bazylikach św. Pawła, Santa Maria Maggiori i św. Jana Laterańskiego, gdzie aktu otwarcia wrot dokonali kardynałowie. Ceremonia odbyła się przy dźwiękach dzwonów kościołów rzymskich.

Pierwszy kwiecina w Rzeszy

Akcja bojkotowa przerwana do środy

Ogłoszony na sobotę bojkot antyżydowski w Niemczech miał według nadeszłych informacji naogół przebieg spokojny. W Berlinie akcję bojkotu prowadziło około 70.000 zorganizowanych hitlerowców. Na ulicach widziano pozatem wielu członków sztafet ochronnych ze znaczkami w kształcie trupiej czaszki na czapkach. Operatorzy towarzystw filmowych dokonywali zdjęć z przebiegu akcji bojkotowej.

Przebieg bojkotu w większych miastach miał ten sam charakter co w Berlinie.

Dotychczas nadeszła wiadomość o samobójstwie fabrykanta trykotarzy Sachsa w Saksonji, który w chwili aresztowania, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

Także we Frankfurcie nad Odrą b. aptekarz Mayer i jego żona (żydzi) popełnili samobójstwo. O krwawym zajściu w Kilonji

biuro Wolffa ogłasza następujące doniesienie: Adwokat i notariusz Schumm, z pochodzenia żyd, dziś około godz. 11.30 strzelił do sztafetowca, raniąc go ciężko w brzuch. Aresztowanego Schumma — jad donosi biuro Wolffa — tłum, który wdarł się do więzienia, zabił wystrzałami rewolwerowemi.

W godzinach wieczornych położenie uległo naglej zmianie. Minister Goebels oświadczył prasie, że rząd Rzeszy z zadowoleniem przyjął wiadomość o osłabieniu kampanji anty-niemieckiej zagranicą i widzi w tym sukces ogłoszenia przez partję hitlerowską bojkotu przeciwko żydom.

Akcja bojkotu została przerwana i odroczone do środy. Partja hitlerowska albo przywróci normalny stan, albo we środę wznowi bojkot ze zwiększoną siłą.

130 tysięcy bezrobotnych — do pracy!

„Fundusz Pracy” już urządza

Ustawa z dnia 16-go marca 1933 r. o Funduszu Pracy została ogłoszona w „Dzienniku Ustaw” Nr. 22 z dnia 31-go marca r. b. i weszła w życie z dniem 1-ym kwietnia r. b.

Jak wiadomo, Fundusz Pracy ma na celu dostarczanie pracy lub środków utrzymania osobom pozbawionym pracy, a nieposiadającym innych środków do życia. Cel ten Fundusz Pracy spełni drogą uruchomienia gospodarzo uzasadnionych robót publicznych lub robót o znaczeniu publicznym.

Środki finansowe Funduszu Pracy czerpać będzie z całego szeregu opłat, które ustawa szczegółowo wymienia, a pozatem z wpływów z zaległości podatkowych, uiszczanych w naturze z wpłat związków komunalnych, z dotacji skarbu państwa i wreszcie z darów, zapisów i ofiar.

Z opłat na Funduszu Pracy wymieniłem należą opłatę w wysokości 1 proc., pobieranego od całkowitego dochodu osób, pobierających uposażenia służbowe, dalej opłatę w tej samej wysokości od dochodów, osiąganych przez notariuszów, pisarzy hipotecznych, komorników, lekarzy, dentystów, weterynarzy, felczerów, adwokatów, obrońców sądowych, architektów, inżynierów, techników i innych wolnych zajęć zawodowych, opłatę w wysokości 2 proc. od tantjem, opłatę od biletów wstępu na wszelkiego rodzaju zabawy i widowiska oraz zawody sportowe, opłatę w wysokości 1 proc. od stawek totalizatora, opłaty od cukru, piwa, żarówek elektrycznych, od spożycia gazu, opłaty od pozostawiania w lokalach publicznych po północy, opłaty od czynszu mieszkaniowego.

Jednocześnie ogłoszono rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy, normujące szczegółowo wymiar, pobór i ściąganie wszelkiego rodzaju opłat przewidzianych przez ustawę.

70 MILJONÓW ZŁOTYCH NA PRACĘ.

Fundusz Pracy rozporządzać będzie kapitałem w wysokości 100 milionów złotych; 30 milionów z tej sumy będzie przeznaczona na pomoc doraźną, 70 milionów na zatrudnienie bezrobotnych. W kwietniu znajdzie pracę 38.000 bezrobotnych, w maju około 45.000, w czerwcu 54.000 robotników. Na wykonanie pierwszej serii robót przewidziana jest suma 31 milionów zł. W tem na drogi bite około 10 milj., na roboty wodne około 10 milj., na ulice i place około 4 milj., na roboty kolejowe około 3 milj., a reszta na roboty drobniejsze.

Do uruchomienia pierwszej serii robót Funduszu Pracy ma już odpowiednie kapitały. Nastąpiła już wypłata 20 milj. zł. jako dotacji z kasy państwa, a z zlikwidowanego Funduszu Pomocy Bezrobotnym pozostał rezerwa w wysokości kilku milionów. Przystępujemy zatem do nowego etapu walki z bezrobociem, a zarazem wykonania bardzo ważnych robót publicznych.

Nowe pożyczki dla samorządów

W Polskim Banku Komunalnym odbyło się posiedzenie komisji funduszu pożyczkowo-zapomogowego, na którym przyznano szereg pożyczek średnio terminowych dla miast i powiatowych związków komunalnych. Ogółem przyznano pożyczek na sumę 465 tys. złotych.

Ogłoszenie budżetu

W „Dzienniku Ustaw” nr. 23 z dnia 31.3.33. ogłoszono ustawę skarbową z dnia 28 lutego 1933 roku, zawierającą budżet na okres od dnia 1 kwietnia 1933 roku do dnia 31 marca 1934 r.

Znaczek pocztowy z podobizną śp. Zwirki

Z dniem 15 kwietnia r. b. poczta wprowadza w obieg znaczek pocztowy wartości 30 groszy z podobizną śp. kpt. Franciszka Zwirki i ś p. inż. Stanisława Wigury. Znaczek będzie miał wymiar 39 razy 21 mm. Rysunek przedstawia na ciemnych tłach w ramach ornamentacyjnych dwa portrety tragicznie zmarłych lotników. — Pod portretami na wstęgach umieszczone są ich podpisy a nad portretami widnieje samolot w locie.

Polskie szynki idą do Brazylii

Do portu gdyńskiego przybył motorowiec — „Parana” (pojemność brutto 5986 ton), który zabiera do Brazylii ładunek 4000 ton szyn kolejowych. Jest to 1-szy ładunek szyn kolejowych, które w ilości 15000 ton mają w najbliższym czasie być wywiezione do Brazylii.

NACZELNE WŁADZE FUNDUSZU.

W najbliższych dniach ukaże się jeszcze jedno rozporządzenie wykonawcze do ustawy o Funduszu Pracy, zawierające przepisy o jego organizacji i działalności, a jednocześnie zamianowany będzie przez Prezesa Rady Ministrów prezes Funduszu Pracy, którym został ma — jak się dowiadujemy — b. min. inż. Czesław Klamer, dotychczasowy prezes Fun-

duszu Pomocy Bezrobotnym, który — jak wiadomo — z chwilą wejścia w życie ustawy o Funduszu Pracy, ulega likwidacji. Mianowana będzie również dyrekcja Funduszu Pracy w osobach p. dr. Zbigniewa Madeyskiego, zastępcy głównego inspektora pracy inż. Henryka Zagrodzkiego i naczelnika wydziału w ministerstwie opieki społecznej, p. Tadeusza Grunwałda.

Dar włościan dla plk. Sławka Zagroda w Raclawicach

Grupa ludowa Klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem podejmowała śniadaniem plk. Sławka. Przemówienie wygłosił po seł Kielak, kończąc je tak:

— Dla udokumentowania tej głębokiej łączności między prezesem i wsią, grupa ludowa BB ofiarowuje prezesowi Sławkowi zagrodę włościańską w Raclawicach, to jest tam, gdzie wysiłek chłopski zajaśniał blaskiem rycerskim.

W odpowiedzi plk. Sławek wzruszony dał wyraz swej głębokiej wierze w rzetelny i zdrowy wysiłek twórczy ludu wiejskiego — dla ugruntuowania silnej mocarstwowej Polski.

— Jako wasz sąsiad — wzywam was do tej roboty, w której własnego wysiłku możemy dać jaknajwięcej, a niewątpliwie ugruntuujemy silne i zdrowe podstawy pod potęgę naszego państwa — temi słowy zakończył prezes swoje przemówienie.

Pancernikowe demonstracje „Admiral Scheer” i „Deutschland”

W porcie wojennym Wilhelmshaven odbyła się uroczystość spuszczenia na wodę drugiego zbudowanego po wojnie pancernika „B” który otrzymał nazwę „Admiral Scheer”. W uroczystości tej wzięła udział stacjonująca w porcie marynarka oraz liczni przedstawiciele władz wojskowych z ministrem Reichswchry gen. Blombergiem i szefem marynarki wojennej admirałem Raederem na czele.

Obecne były również liczne oddziały Stahelmu, szturmówki hitlerowskie i tłumy publi-

czności. Po przemówieniu adm. Raedera aktu chrztu dokonała jedna z córek ministra Reichswchry, nadając nowemu pancernikowi imię „Admiral Scheer” dla uczczenia dowodzącego flotą niemiecką w bitwie pod Skagerrak.

Równocześnie odbyło się oficjalne przejęcie przez marynarkę wojenną i rozpoczęcie służby na pierwszym, zbudowanym po wojnie, pancerniku niemieckim „Deutschland”.

Zalogę pancernika stanowi dawna, — wzmocniona obsada krążownika „Emden”.

Gdy kobiety i dzieci walczyły w obronie Lwowa

Książd Dr. Tadeusz Pomian-Kruszyński ogłosił na łamach „Dnia Polskiego” (nr. 76) na marginesie listu Stanisława Grabskiego w którym jak wiadomo, zdemaskowana została działalność komitetu Narodowego w Paryżu w r. 1919 — następujące uwagi:

„Podam dla uwypuklenia sprawności Komitetu Paryskiego, że w kilkanaście dni po tej dacie (29 stycznia 1919 przyp. Red.), znalazłem się we Włoszech, przydzielony przez władze wojskowe z Krakowa do transportu włościańskiego, który przywiózł z pod Medjolanu pod owództwem Dr. Ferrucia de Luppis (późniejszego konsula w Katowicach, obecnie w Amsterdamie) marynary Polaków z b. floty austriackiej. Dowiedziałem się, że w Bolonii na olbrzymim dworcu, centrali wojennej, znajdują się stojące od dwóch tygodni pociągi z amunicją, przeznaczone do Polski, których nikt nie odbiera. Pod Lwowem strzelano wtedy z armat pociskami o mniejszym kalibrze, owijając je

szmatami. Z Paryża przysłano po odbiór tej amunicji oficera kawalerji. Kiedy natomiast po powrocie w Krakowie zdałem o tem sprawę szefowi sztabu, ówczesnemu majorowi Tarabanowiczowi, ten rozkazał mi tej samej nocy wyjechać do Warszawy do ministerstwa spraw wojskowych. W departamencie artylerji podpułkownik (nazwiska nie pamiętam) usłyszawszy o wszystkim dcsłownie chwycił się za głowę i powie działał, że zaraz wyszła do Włoch kilku fachowców w celu odebrania amunicji, która niewiadomo dlaczego nie nadchodzi, oczekiwana jako niezbędna do oczenia Lwowa” kończy ks. Dr. T. Pomian-Kruszyński swe uwagi. „Takich kwiatków mógłbym z owych czasów przytoczyć więcej. Spotykałem we Włoszech oficerów wojsk gen. Hallera, którzy stękali z rozpaczy, że wyjazd gotowych wojsk do kraju ciągle odkładają i że z Włoch nie chcą ich wprost wysłać najkrótszą drogą przez kraje rozpadłej Au-

strji, ale okrężną drogą przez Francję, kiedy POD LWOWEM WALCZĄ DZIECI I KOBIETY”.

Powyższe uwagi rzucają nowy również mocny przyczynek do działalności paryskiego Komitetu Narodowego z p. Romanem Dmowskim na czele. Znamienne, że prasa „narodowa” po ogłoszeniu listu p. Grabskiego przez kilka dni milczała. Wreszcie „Gazeta Warszawska” niezręcznie przerwała to milczenie, naiwnie pisząc, że nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy tekst listu jest autentyczny. Jak na organ naczelny stronnictwa narodowego te wykrętne słowa są najlepszym dowodem kompromitacji roboty „narodowej” w okresie najcięższej walki całej Polski w obronie swych granic. Tem więcej są kompromitujące, że do tego sam autor tego listu, jeden z przywódców Narodowej Demokracji i jeden z członków Komitetu Narodowego, p. St. Grabski, milczy czyli że potwierdza w całej rozciągłości autentyczność tego listu, o której właśnie ma odważyć powątpiewać „Gazeta Warszawska”.

To „powątpiewanie” zaś jest tylko cynicznym wykrętem partyjnym o tak wielkim kalibrze świadomego zakłamania, że nawet „narodowcy” nie wahają się dziś przyznawać się do tego, że nie wiedzą o tem, co mieściło się w archiwach „naczelnego ich sztabu” — Komitetu Narodowego... Znane są te metody zbyt dobrze, biją one dziś właśnie samych „narodowców” temi samymi fałszywymi środkami, jakimi się dcałd samochwalczo i w oszczerczych celach partyjnych stale posługiwali.

Jakby na ironję „Gazeta Warszawska” swoje uwagi o liście p. Grabskiego ozdobiła pewnym wyjątkiem z książki p. Romana Dmowskiego p. t. „Polityka polska i od budowanie Polski”. Lepszego wyboru nie mogła uczynić. Jest to „niedźwiedzia przysługa”, którą sami „narodowcy” przynoszą sobie w podarku, nie oszczędzając nawet p. Dmowskiego.

Samobiczowanie między „narodowcami” już się rozpoczęło. Po pierwszym akcie idzie drugi i dalsze, aż do ostatecznego zlikwidowania fałszywych legend o Komitecie Narodowym i zasługach „narodowców” w budowaniu Polski Niepodległej.

Posel chiński w Moskwie

Przed kilku dniami nowy poseł chiński przy rządzie sowieckim wręczył swoje listy uwierzytelniające na Kremlu. Na zdjęciu naszym widzimy dr. Yena w towarzystwie przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych Kalinina i zastępcy komisarza ludowego do spraw zagranicznych Karachana.

75
lat
istnieje

Mydło
Regera

Bilety skarbowe

Ukazał się Dziennik Ustaw Nr. 22 z 31 marca r. b. zawierający ustawę o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Na mocy tej ustawy upoważnia się ministra skarbu do wypuszczenia biletów skarbowych w serjach, z terminami płatności, nie dłuższymi niż jeden rok. Ogólna suma każdorazowo wydających się w obiegu biletów skarbowych nie może przekraczać 200 milionów złotych. Bilety skarbowe będą wolne od podatku od kapitałów i rent oraz mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo państwa i mogą być używane do lokowania kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jako też kapitałów fundacyjnych kościelnych korporacji publicznych, kaucej cywilnych i wojskowych.

„Opiekunowie“ rzemiosła pomorskiego z pod znaku N. D. na ławie oskarżonych

Jak już donosiliśmy w ub. piątek rozpoczął się w Sądzie Apelacyjnym sensacyjny proces o sprawie bankructwa Centralnej Kasy Rzemieślniczej w Toruniu, któremu setki rzemieślników poszkodowanych zostało na poważne straty materialne i dzisiaj jeszcze muszą pokrywać różne zobowiązania kasy, sięgające sumy 100 tys. zł.

Pierwszy akt tej sprawy rozgrywał się dnia 21 i 23 stycznia rb. przed Sądem Okręgowym w Toruniu. Dyrektor Kasy Bronisław Skalski skazany został na 2 i pół roku więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 10. — Członka Zarządu Gonczarzewicza sąd uwolnił.

Od wyroku tego prokurator założył apelację, tak co do Skalskiego od niskiego wymiaru kary, jakoteż przeciwko niewinnieniu Gonczarzewicza.

Akt oskarżenia nie obejmuje całokształtu bankructwa Centralnej Kasy Rzemieślniczej, a tylko odnosi się do Skalskiego i Gonczarzewicza. Akt zarzuca Skalskiemu, że w Toruniu wspólnie z Gonczarzewiczem działając na szkodę wierzycieli Centralnej Kasy Rzemieślniczej wystawili weksel Vereinsbankowi na 10 tysięcy zł, dalej zarzuca Skalskiemu, że otworzył dla siebie 4 konta na szkodę Kasy, że wystawiał książeczki oszczędnościowe bez pokrycia i w związku z tem prowadził fałszywe konta.

Tylko przez „zapomnienie“.

Po odczytaniu uzasadnienia wyroku pierwszej instancji, jak również wniesionych apelacji, przystąpiono do wysłuchania oskarżonych.

Pierwszy oskarżony Skalski do winy się nie poczuwa. Co do weksła wystawionego do Vereinsbanku na 10 tys. zł z podpisem Kasy, oskarżony tłumaczy, że często korzystał z pożyczek z Vereinsbanku, więc gdy potrzebował tych 10 tys., to weksel podpisał i tylko przez zapomnienie weksel ten pozostał w Vereinsbanku.

Przew. — „Czy oskarżony często się tak zapominał w sprawach wekslowych?“

Osk. — nie uważałem, że Vereinsbank weksel ten sprezentuje. Co do założenia kont, między innymi na szwagra i nieboszczyka ojca, to konta takie istniały już dawno, gdy ojciec jeszcze żył. Konta te przejąłem wraz ze spadkiem, nie wiedząc o tem, że tego robić nie wolno, tembardziej, że i w Vereinsbanku takie konta były prowadzone.

Przew. — A czy były pieniądze w Centralnej Kasie Rzemieślniczej, jak wyście sobie te pieniądze zabrali?

Najgorzej, gdy się nie myśli.

Osk. — Było w tym czasie około 360 tys. zł na różnych kontaktach o ile się nie mylę, gdyż o tem nie myślałem.

Przew. — A to najgorzej jak się nie myśli.

Na uroczystości harcerskie w Ameryce

W dniu 7 maja rb. odbędą się w Stanach Zjednoczonych doroczne uroczystości tamtejszego harcerstwa polskiego, istniejącego przy Związku Narodowym Polskim.

W ostatnich dniach naczelnictwo harcerstwa w Warszawie otrzymało z Ameryki zaproszenie dla delegata z kraju na te uroczystości. — Sprawa wysłania specjalnego delegata ZHP do Stanów Zjednoczonych zdecydowana będzie w najbliższych dniach.

Miasto weńskie ku czci króla Sobieskiego

Z okazji 250 rocznicy oswobodzenia przez króla Jana Sobieskiego z pod jarzma tureckiego miasta węgierskiego Ostrzyhomia, zarząd tego miasta postanowił urządzić szereg uroczystości. W bieżącym roku jubileuszowym odbędą się w Ostrzyhomiu zjazd Towarzystwa Historyków Polskich i Węgierskich.

Zagranica o Wspiańskim

Ostatni III zeszyt czasopisma „Le Theatre en Pologne“, wydawanego przez Towarzystwo Szerzenia Sztuki Polskiej wśród obcych, celem zuznajomienia opinii zagranicznej ze stanem teatru w Polsce, poświęcony został twórczości Wspiańskiego. Do zeszytu dołączone zostały przekłady w języku francuskim i niemieckim „Kłatwy“ i „Sędziów“. Wydawnictwo to spełnia ostatnio dużą rolę propagandową.

Osk. — O tem nie myślałem bo byłem bardzo zajęty. Po zalamaniu się Kasy jeszcze miesiąc byłem jej dyrektorem. Najwięcej mnie i Kasie zaszkodził Sulecki, który rozgłaszał różne ujemne wersje o gospodarce w Kasie.

Jak dojść do pieniędzy?

Następnie oskarżony opowiada długo o wystawianych książeczkach oszczędności (których nie było), na różne wadja a nawet na kupno domów. Oskarżony powiada, że nie miał zamiaru pokrzywdzenia członków i Kasy, i „gdybym miał taki zamiar to znalazłbym dużo „winkeladwokatów“ (pokątnych doradców), którzyby nauczyli mnie, jak mam przyjść do pieniędzy“. Dalej oskarżony tłumaczy jak kwota 20 tys. pobrana na weksel członków zarządu znalazła się na jego koncie i jak obciążono temi kwotami żyrantów. — Drugi oskarżony Gonczarzewicz również do winy się nie przyznaje.

Zwykle oszustwo.

Po przesłuchaniu oskarżonych przesłuchano jedynego wezwanego świadka, b. książkowego Kasy Warszawskiego, któremu Skalski

wystawił również fikcyjne dwie książeczki na 20 tysięcy zł na kupno domu.

Przy zeznaniach tego świadka, przewodniczący zaznacza o fikcji wystawiania takich książek i podnosi, że jest to zwykle oszustwo.

W sobotę w drugim dniu rozprawy, obrońca przedkłada sądowi kilka dokumentów, co do spłaty zobowiązań Skalskiego, poczem przewodniczący zamknął przewod sądowy i udzielił głosu prokuratorowi. Prokurator popiera apelację i przechodząc punkt po punkcie akt oskarżenia i motywy wyroku, wskazując na oszukańczą działalność oskarżonych, wnosi o surowy wymiar kary.

Obrońca w dłuższym wywodzie uzasadnia niewinność Gonczarzewicza. Co do Skalskiego twierdzi, że nie miał on zamiaru pokrzywdzenia kogokolwiek, zresztą WSZYSTKO CO SIĘ DZIAŁO W KASIE, DZIAŁO SIĘ ZA WIEDZĄ I ZGODĄ PRZEWODNICZĄCEGO RADY NADZORCZEJ JAKOŚĆ SULECKIEGO, KANDYDATA DO SENATU Z LISTY STRONNICTWA NARODOWEGO, a więc osoby wpływowej.

Po replice prokuratora i obrony, sąd ogłoszenie wyroku zapowiedział na poniedziałek.

Panflavin PASTYLKI STANIAŁY!

ZNANE PASTYLKI PANFLAVIN SA OBECNIE DO NABYCIA PO CENIE **ZŁ. 2.95**

ZALECANE PRZEZ LEKARZY DLA OCHRONY PRZED ZAPALENIEM GARDŁA, PRZEZIĘBIENIEM, GRYPĄ.

DO NABYCIA W APTEKACH

BAYER

Ciężka dola Polaków w Niemczech Rewizja hitlerowska w kościele

Z Pily donoszą: Dnia 31 ub. m. o godzinie 6 wieczorem hitlerowcy w obecności żandarma dokonali rewizji na plebanji w Zakrzewiu u ks. dr. Domańskiego, prezesa Związku Polaków w Niemczech. Jako powód rewizji podano ks. Domańskiemu poszukiwanie ukrytej broni. Po dokładnym przeszukaniu całej plebanji zakrzewskiej zażądano otwarcia Kościoła i dokonano tu również szczegółowego poszukiwania nie oszczędzając ołtarza.

W czasie rewizji zebrała się przed kościołem ludność Zakrzewia, do której ks. Domański wygłosił słowa uspokojenia. Zarówno na plebanji, jak i w kościele, oczywiście nie znalaziono. Rewizja u ks. Domańskiego, powszechnie czczonego i zasłużonego działacza polskiego, wywołała wśród ludności polskiej wielkie wrażenie. Jednocześnie dokonano rewizji u 5 Polaków w Zakrzewiu, również bez żadnego rezultatu.

Prześladowanie ludności polskiej w Niem-

czach odbywa się systematycznie bez żadnych skrupułów. Hitlerowskie bojówki otwierają się groźną Polakom. Z szczególną zacieklnością dręczą i gnębią znanych działaczy polskich, śledząc ich na każdym kroku i szykanując. Echo, tych prześladowań naszych rodaków w Niemczech rozlega się coraz głośniejsze w Polsce i w obronie ich praw stanie całe społeczeństwo; na ciągłe prowokacje odpowiemy wreszcie zdecydowaną kontrakcją wkraju, tą samą miarę stosując wobec zamieszkałych Niemców w Polsce. Cierpliwość naszego społeczeństwa może się przeciw skończyć.

Jakże od tej ciężkiej doli ludności polskiej w Niemczech odbija się jaskrawe wystąpienie polskiego korespondenta berlińskiego, który — o czem już pisaliśmy — za artykuły zamieszczone w polskiej prasie „narodowej“ o hitleryzmie, otrzymał pochwały w prasie niemieckiej.

300 osób wurusza z Gdyni w podróż do Afryki

Dzisiaj w poniedziałek, o godz. 2 w południe wyjeżdża w podróż wycieczkową do Casablanki przez porty Hiszpanji i Portugalji największy nasz statek oceaniczny „Polonia“. Wycieczka potrwa około 3 tygodni. Na pokładzie statku wyjeżdża przeszło 300 wycieczkowiczów, w tem szereg znanych osobistości, jak to: b. marszałek Senatu prof. Julian Szy-

mański, b. min. skarbu, a obecny wiceprezes Banku Polskiego Jan Piłsudski, b. min. pełnomocny Rządu Al. Dzieduszycki, ks. Maciej Radziwiłł z małżonką i inni.

Wśród wyjeżdżających znajduje się również znana nasza rekordzistka olimpijska Stanisława Walasiewiczówna.

Wycieczki morskie polskimi statkami

W bieżącym sezonie letnim Polskie Transatlantyczne Tow. Okrętowe organizuje szereg podróży wycieczkowych, zainaugurowanych p. dróżą „po słońce Afryki“, o której piszemy na innym miejscu. Prócz tej wycieczki, która rozpoczyna się dziś i potrwa do dnia 27 bm., planowanych jest jeszcze 8 dalszych podróży wycieczkowych, a mianowicie: Na statku „Polonia“ — do Nordearu w

dnia 3—18 lipca, do Anglii i Holandji w dniach 22—31 lipca i do Wielkiej Brytanji w dniach 4—20 sierpnia; na statku „Kościuszko“ — do Kopenhagi w dniach 21—25 lipca, do Francji i Belgji w dniach 29. 7. — 12. 8., do Stockholmu w dniach 15—19 sierpnia i do Anglii w dniach 22—31 sierpnia. Wreszcie — jedna wycieczka na „Pułaskim“ do Kopenhagi w dniach 4—7 czerwca.

Kary za niewykupienie świadectw przemysłowych

Ministerstwo skarbu poleciło urzędowi skarbowym, aby nie wyznaczały kar tym właścicielom przedsiębiorstw, którzy świadectwa przemysłowe na rb. nabyli po terminie ustawowym, lecz do dnia 15 stycznia rb. włącznie, a należone już na nich kary — umorzyły z urzędu. O ile świadectwa przemysłowe wykupione zostały w drugiej połowie stycznia rb. izby skarbowe mogą obniżyć na prośby płatników kary pieniężne, poniżej minimalnej granicy, ustalonej ustawą.

Polski eksport naftowy

P. minister przemysłu i handlu dr. F. Zarzycki podpisał rozporządzenie, nadające moc statutowi przymusowej organizacji, powstającej p. n. „Polski Eksport Naftowy“. Oficjalne ogłoszenie tekstu statutu w „Monitorze Polskim“ nastąpi w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. Ukonstytuowanie się władz „Polskiego Eksportu Naftowego“ ma nastąpić już w czasie najbliższym.

Pozwolenie na posiadanie broni palnej

Osoby posiadające pozwolenia na broń palną do użytku osobistego na rok 1932 winny w okresie czasu od 1 do 30 kwietnia rb. złożyć we właściwym starostwie grodzkiem, podług miejsca zamieszkania, podanie o pozwolenie na rok 1933. Osoby, które nie wniosą do 30 kwietnia 1933 roku będą pociągnięte do odpowiedzialności karno-administracyjnej, za posiadanie broni nielegalnie.

LOSOWANIE I. KL. 27 LOTERJI PAŃSTWOWEJ

już można nabyć w kolekturze PAWEŁ BILLERT TORUŃ, NOWY RYNEK

Kto wygrał? 50 i 20 tysięcy.

W dalszym ciągu ciągnięcia Loterii Państwowej główne wygrane padły na następujące numery.

- 50.000 zł. na Nr. 28984.
- 20.000 zł. na Nr. 91607.
- 15.000 zł. na Nr. 98993.
- 10.000 zł. na Nr. 65204.
- 5.000 zł. na Nr. 8537 1222614 125319.
- 2.000 zł. na Nr. 28797 + 30734 53903 58064 69539 73878 95322 107850 117991 120086 123055 136840 144484+.
- 1.000 zł. na Nr. 3397 3420 6313 11503 14227 30879+ 33261+ 34667 35422 40643+ 42437 44056 45251 49189 55063 64549 69907 77131 83031 83806 84791 93161 103247 103403 110235 1122295 113404 115704 116406 119019 122076 132539 134032+ 134051 146058.

Sprawdźcie swoje losy w Kolekturze Szczęścia **KAFALA BYDGOSZCZ** ulica Jagiellońska 2

Ciągnięcie V-el klasy trwa do dnia 11 kwietnia br. Główna wygrana 100000 zł padnie w ostatnim dniu ciągnięcia

Losowanie 4 proc. pożyczki inwestycyjnej

W losowaniu 4 proc. pożyczki inwestycyjnej z r. 1928 wygrane padły:

- Wygrana 200.000 zł — Nr. serji 3893, Nr. oblig. 14.
- Wygrane po 10.000 zł — Nr. serji 6554, Nr. oblig. 44; Nr. serji 735, Nr. oblig. 32; Nr. serji 5609, Nr. oblig. 12; Nr. serji 8403, Nr. oblig. 33; Nr. serji 7176, Nr. oblig. 46.

- Wygrane po 1000 zł. — Nr. serji 5401, Nr. oblig. 36; Nr. serji 7765, Nr. oblig. 7; Nr. serji 3009, Nr. oblig. 26; Nr. serji 6161, Nr. oblig. 13; Nr. serji 9077, Nr. oblig. 39; Nr. serji 4722, Nr. oblig. 45; Nr. serji 6357, Nr. oblig. 2; Nr. serji 9118, Nr. oblig. 12; Nr. serji 9113, Nr. oblig. 6; Nr. serji 9536, Nr. oblig. 48; Nr. serji 6580, Nr. oblig. 4; Nr. serji 9369, Nr. oblig. 16; Nr. serji 3027, Nr. oblig. 41; Nr. serji 620, Nr. oblig. 10; Nr. serji 5051, Nr. oblig. 37; Nr. serji 8041, Nr. oblig. 21; Nr. serji 8209, Nr. oblig. 12; Nr. serji 9259, Nr. oblig. 40; Nr. serji 960, Nr. oblig. 30; Nr. serji 3706, Nr. oblig. 30; Nr. serji 3706, Nr. oblig. 30; Nr. serji 2996, Nr. oblig. 29; Nr. serji 1338, Nr. oblig. 42; Nr. serji 8792, Nr. oblig. 10; Nr. serji 3641, Nr. oblig. 42; Nr. serji 2418, Nr. oblig. 32; Nr. serji 5862, Nr. oblig. 40; Nr. serji 2355, Nr. oblig. 34; Nr. serji 1300, Nr. oblig. 36; Nr. serji 3881, Nr. oblig. 8; Nr. serji 2039, Nr. oblig. 9; Nr. serji 9221, Nr. oblig. 42; Nr. serji 4984, Nr. oblig. 1; Nr. serji 8862, Nr. oblig. 34; Nr. serji 9620, Nr. oblig. 24; Nr. serji 8276, Nr. oblig. 38; Nr. serji 6739, Nr. oblig. 12.

KRONIKA

wtorek
4
kwietniaTORUN
Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek Ryszarda B. W.
Wtorek Izidora B. W.

— Nocny dyżur aptek. Do środy, dnia 5 kwietnia dyżuruje w śródmieściu apteka „Pod Lwem”, Rynek Nowomiejski; na Bydgoskiem Przedm.: św. Anny, Mickiewicza 98; na Mokrem: „Pod labejdziem”, Kościuszki 15.

— Biblioteka T. C. L. (Wysoka 16) otwarta codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 11—13.30 i 16—19.

— Świątlica w szkole powszechnej przy ul. Bażyńskich otwarta codziennie od godz. 18 do 20. Wstęp bezpłatny.

Repertuar kin:

Mars — „Bocznia ulica”.
Światowid — „Ludzie w hotelu”.
Corso — 1) „Kobieta z biczem”; 2) „Dzielnica emigrantów w New Yorku”.
Palace — „Pośrednik miłości”.

TEATR-POLSKI

Sezon 1932/33

Kier.: Józef Cornobiś.

W poniedziałek, dnia 3 kwietnia z godz. 20-tej

Koncert symfoniczny orkiestry 63 pp.

Z. Grabowski, ks. J. Ruchniewicz dyr., Z. Lisiecki, F. Łukasiewicz fortepian.

We wtorek, dnia 4 bm. o godz. 12 i o godz. 16-tej

Przedstawienie Szkolne

„W pustyni i w puszczy”

wg. Henryka Sienkiewicza.

Ceny najniższe.

Z życia

— Związek Pań Domu zawiadamia, że zebranie miesięczne odbędzie się dnia 3 kwietnia w poniedziałek o godz. 17 przy ul. Strumykowej 4. w Państwowej Szkole Zawodowej, z porządkiem dziennym: komunikaty; sprawa zakupu mydła cechowanego dla członkiń; zorganizowanie zabawy towarzyskiej, odczyt p. inż. Tłoczek na temat „Nowoczesne mieszkanie na usługach pani domu”; rady praktyczne. (d1738)

— Konferencja wywiadowcza w Państwowej szkole zawodowej żeńskiej w Toruniu, ul. Strumykowa 4, odbędzie się we wtorek dnia 4 bm. od godz. 16—18, na którą wszystkich rodziców i opiekunów zaprasza — Dyrekcja.

— Zebranie cechów i bractw czeladzi. — We wtorek dnia 4 bm. o godz. 17.30 odbędzie się w Gospodzie przy ul. Sukienniczej zebranie wszystkich cechów i bractw czeladzi, na którym omówiona zostanie sprawa wystawy zabytków cechowych, mająca być zorganizowana z okazji uroczystości 700-lecia m. Torunia. Ponadto porządek obrad obejmuje sprawozdanie z dotychczasowej pracy nad wydaniem książki Historji Cechów i albumu pamiątkowego poszczególnych cechów i bractw. Po zebraniu odbędzie się posiedzenie wydziału Gospody. — Przybycie członków zarządu i poszczególnych cechów i bractw jest konieczne. (d1935)

— Związek Emerytów Państwowych w Toruniu. Miesięczne zebranie odbędzie się 6 kwietnia br. o godz. 18 w sali „Strzelniczy” ul. Przedzamcze. Głównym punktem obrad będą sprawy organizacyjne, objęte sprawozdaniem delegata z obrad w Warszawie, tudzież przystąpienie do kasy pośmiertnej. Ze względu na ważność spraw, pożądana jest również obecność emerytów niezorganizowanych. — Zarząd. (1835)

— Koncert symfoniczny. Na rzecz Komitetu Chopinowskiego odbędzie się dziś w poniedziałek dnia 3 bm. w Teatrze Polskim koncert symfoniczny. W programie dwa koncerty Chopina: pierwszy e-moll w wykonaniu p. Franciszka Łukasiewicza, dyr. Radja Polskiego w Poznaniu, drugi zaś f-moll wykona znany już na terenie Torunia pianista prof. Konserwatorium p. Zygmunt Lisicki. Orkiestra 63 pp. pod dyktando p. por. Zygmunta Grabowskiego wykona poemat symfoniczny Noskowski „Step”.

Na szczególną uwagę zasługuje utwór „Gaudet Respublica” skomponowany przez Toruńczyka, ks. J. Ruchniewicza, napisany z okazji 700-lecia Torunia, który wykonany zostanie poraz pierwszy pod batutą kompozytora.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety do nabycia codziennie w kasie Teatru.

Przed ogólnopolskim kongresem muzyki kościelnej

Zjazd delegatów Pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych

W sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyło się w ub. niedzielę przy udziale 60 delegatów Walne Zebranie delegatów Pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych. Obrady zajął prezes Związku p. radca Ludwik Makowski, witając reprezentanta Magistratu p. radcę Janowskiego, gości, przedstawicieli prasy, oraz delegatów Kół. Pismo nasze reprezentował red. Dąbrowski.

Po załatwieniu formalności wstępnych prezesi 6 okręgów przedłożyli sprawozdania z działalności okręgów. Z kolei nastąpiły sprawozdania Wydziału Związku i Komisji Rewizyjnej. Nad sprawozdaniem wywiązała się obszerna dyskusja, w wyniku której uchwalono

Zarządowi absolutorjum. Przed przystąpieniem do wyboru nowego Zarządu wybrano marszałkiem Zjazdu ks. kan. Lewandowskiego.

Zarząd Związku wybrano w dotychczasowym składzie. W drugiej części obrad omawiano program III-go Ogólnego Zjazdu P. Z. K. S., oraz Ogólnopolskiego Kongresu Muzyki Kościelnej, który odbędzie się — jak wiadomo — w czasie Zielonych Świąt w Toruniu.

Obszerniejsze sprawozdanie umieścimy w następnym numerze. Zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni „Wisto moja”.

Z życia kupiectwa toruńskiego

Walne zebranie Stowarzyszenia Kupców Zbożowych i Nasiennych w Toruniu

W tych dniach odbyło się walne zebranie Stow. Kupców Zbożowych i Nasiennych w Toruniu. Obrady zajął wiceprezes p. B. Hożakowski, marszałkiem zebrania wybrano prezesa Związku Tow. Kupieckich na Pomorzu p. Tadeusza Marchlewskiego.

Ustępujący Zarząd zdał obszernie sprawozdanie z całorocznej działalności, obejmującej całokształt zagadnienia branżowego Stowarzyszenia, jak arbitraż, sądy rozjemcze, notowania giełdowe i t. d. Ponadto działalność obejmuje ochronę kredytu wobec kónwersji kredytów rolniczych, którą to czynność wykonuje Stowarzyszenie przez Związek Tawarzystw Kupieckich na płaszczyźnie ogólnokupieckiej. Prezes Marchlewski charakteryzując zabieg organizacyjny około utrzymania handlu zbożowego, podkreślił, że Rząd realizuje cały szereg postulatów gospodarczych, jako: zarządzanie w zakresie obniżenia stopy procentowej, reformy podatku przemysłowego, reformę ustawodawstwa socjalnego, usta-

wę kartelową i t. p. Powołanie przez Rząd do życia przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu komisję dla spraw handlu, w której Związek jest reprezentowany, przez swą Radę Naszczelną, daje możliwość kontynuowania starań w kierunku dla handlu pozytywnym.

Następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. Prezesem wybrano p. B. Hożakowskiego, wiceprezesami: p. Adamczewskiego i p. Dr. Kwaśną. W skład Zarządu weszli ponadto pp. Wolniewicz — jako sekretarz, Meyza — skarbnik, oraz Słószarczyk, Pyszny, Hinze i Wojeżyński. Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali pp. Grützmaier i Melerski.

W dalszym ciągu zatwierdzono budżet na nowy rok działania, poczem p. prezes B. Hożakowski zapoznał zebranych z działalnością Izby Przemysłowo-Handlowej w zakresie spraw zbożowych.

Zebranie zakończono omówieniem dalszego programu pracy Stowarzyszenia.

Z życia organizacyjnego klubów sportowych

Wobec zbliżającego się sezonu piłkarskiego sekcja piłki nożnej Toruńskiego Klubu Lawn-Tenisowego odbyła swe walne zebranie pod przewodnictwem prezesa T. K. S. T. inż. Wyrobisza.

Zebranie zajął prezes T. K. L. T. a jednocześnie kierownik sekcji, który wspominał, że drużyna piłki nożnej, pomimo nienależenia do Związku, rozegrała w roku ubiegłym kilka zawodów z poważniejszymi drużynami jak Gedania, Wartą i zawodową drużyną węgierską.

Sekcja liczy 18 członków czynnych; w roku ubiegłym rozegrano 9 zawodów, z tego wygrano 5, przegrano 2 i nierozegrano 2. Stosunek bramek 28:22 na korzyść sekcji.

W dalszym ciągu obrad odbyły się wybory do władz sekcji. Kierownikiem wybrany został p. Suchocki, kasjerem p. Au-

guściński, sekretarzem p. Spychalski, gospodarzem p. Szubert, zastępcą p. Brzeziński, ławnikami wybrano pp. Piechocki i Paulusa. Wybrano jeszcze radę z pp. Barczyńskiego, Kmiecica i Kowalskiego. Zdaniem Rady będzie propaganda piłki nożnej i stanie na straży racjonalnej zaprawy piłki nożnej.

Pierwsze zawody piłkarskie w Toruniu

T. K. S. Gryf — Z. M. P. Jedność 4:3.

Na boisku miejskim rozegrane zostały pierwsze wiosenne zawody w piłkę nożną między Gryfem a Jednością z wynikiem 4:3 dla Gryfu.

Zawody prowadził sędzia p. Polniaszek. Gra obydwóch drużyn stała na wysokim poziomie.

Wieczory teatralne

Jastrzęb

Sztuka w 3 akt. Fr. Croisetta

Nie uważalbyśmy tezy Croisetta, postawionej w Jastrzębiu, za wielce solidną pod względem moralnym. Szuler, ściągający żonę w błoto, — szachrujący z miłości dla niej, ażeby zapewnić jej życie w otoczeniu zbytku, nie może jakoś działać przekonująco. Żona jego Marina, jest zupełnie zrozumiała, gdy opuszcza męża, ażeby pójść za kochankiem, który ją z błota wyciągnął i zrobił z niej człowieka szlachetnego. Ma wzięć rozwód z mężem szulerem, a wyjść za mąż za kochanka, zatem wszystko w porządku.

Lecz porządek ten psuje się: Mąż — szuler popadł w nędzę, gdyż straciwszy żonę, zaczął grać uczciwie, bo nie miał dla kogo oszukiwać, więc przegrywał, i cierpi nędzę. Marina wzrusza się jego losem, wraca do niego, porzucając szlachetnego młodzieńca, nie myśląc o tem, że mu życie zlamala. Oczywiście na zawołanie zjawia się lukratywna posada dla pokutującego męża — dziesięć tysięcy franków miesięcznie, bągałela! — pozwalająca na to, by małżonkowie nadal prowadzić mogli żywot człowieka poczywanego.

A szlachetny kochanek, który Marinę podniósł i wydzwignął na wyżyny ludzkości — zdra-

dzony, odchodzi z sercem rozbitym na szczęty. Na taką moralność zgodzić się bez zastrzeżeń nie można.

Pod względem scenicznym sztuka wykazuje poważne braki. Nietylko że wejścia i zejścia ze sceny często zupełnie nie umotywowane, ale i osoby w dramacie po za główną trójką zupełnie niepotrzebne — płaczą się po scenie jak kłosek papierowe postacie, bez krwi i kości, bez charakteru.

Konsekwentnie opracowane są jedynie trzy postacie hr. de Dassetta, Mariny jego żony i młodego Rene de Tierrache.

Te też trzy osoby na scenie naszej znalazły bardzo dobrych wykonawców i wogóle przysłużyć należy z całym uznaniem, że sztukę wystawiono z ogromną starannością i bez zarzutu, krom tego jedynie, że osoby w dramacie zbyt czyste czuły się zbyt czyste i na scenie.

Hrabiego de Dassetta odtworzył świetnie Edward Zytecki, który wykazał, że posiada nie tylko inwencję reżyserską i wybitny zmysł organizacyjny, ale jest i niepospolitym aktorem. Charakter hrabiego de Dassetta odtworzył Zytecki z całą konsekwencją i niezmiernie subtelną analizą szczegółów.

Sekundował mu doskonale Janusz Mazanek jako Rene, miał chwilami momenty silne, a załamania psychiczne odtwarzał bardzo inteligentnie.

Marinę grała Wanda Zbierowska, i rolę tę wykonała z istic kobiecą subtelnnością i szczerą

ESPLANADA

Rendez vous całej Elity Torunia jest codziennie tylko w ESPLANADZIE. Przebojowy program kwietniowy o którym cały Toruń mówi Siostry Palulys codziennie tryumfują.

— Ceny kryzysowe znacznie niższe. —

Wybory do sądu przemyślowego

Wyniki wyborów do sądu przemyślowego w Toruniu, urzędowo jeszcze nie zostały ogłoszone. Nie ustalono jeszcze kto będzie zastępował w sądzie pracobiorców.

Ze strony pracodawców zostali wybrani pp. Feliks Kmiecik, Julian Wykrzykowski, Jan Treichelt i Julian Barczyński.

Ruch ludności

W czasie od 19—25 marca br

zgłosili urodzenia: Roman Kentzer, ziemianin, córkę (nieżyw.); Stanisław Zakrzewski, pracownik kolej., córkę; Ludwik Grabowski, robotnik, córkę; Franciszek Górny, robotnik, syna; Teodor Jobczyński, robotnik, syna; Czesław Włodarski, kotlarz, syna; Bolesław Piotrowski, ogrodnik, syna; Józef Kwiatkowski, robotnik, syna (nieżyw.); Maksymilian Krysiński, ślusarz, córkę; Bolesław Ziółkowski, robotnik, syna; Antoni Szwankowski, eksp. poczt., syna; Stanisław Józef Kalasanty Łotysz, handlow., syna; Feliks Turowski, prac. telef. i telegr., syna; Bernard Mazurkiewicz, urz. Magistratu, syna; Jan Pierzgański, majster wojsk., córkę; Bronisław Kurkowski, robotnik, córkę; Anastazy Sadecki, inkasent, córkę; Stanisław Witkowski, urz. gospod., córkę (nież.); Feliks Leon Kulesza, porucznik, syna; Stanisław Grzegorzewski, krawiec, syna; Mikołaj Psucha, drukarz, córkę; Leon Fortunka, chorąży, córkę; Jan Kryger, robotnik, córkę; Alojzy Lipiński, krawiec, syna; Feliks Stremel, nau. czyciel, córkę; Jan Prost, sierżant, córkę; Alfred Otton Mateja, ceramik, córkę; Leon Borowski, urz. państw., syna; Franciszek Kistein, stolarz, syna; Feliks Szymborski, malarz, córkę; Franciszek Kowalkowski, piekarz, córkę.

Z teatru

— Przedstawienie dla młodzieży szkolnej

We wtorek dnia 4 bm. i w środę dnia 5 bm. o godz. 12 i o godz. 16 przedstawienia szkolne. Odegrane zostanie przez zespół Teatru Szkolnego z Warszawy pod kier. Idy Michorowskiej wspaniałe widowisko w 10 obrazach, osnute na tle znanej powieści Henryka Sienkiewicza pt. „W pustyni i w puszczy”, które w sposób niezwykle barwny przedstawia znane naszej młodzieży z arcydzieła twórcy „Quo Vadis” niezwykle interesujące przygodę Stasia Targowskiego i małej Nelli, przeniesione na scenę przez reżysera widowiska A. Szczerbę. Dekoracje St. Lipskiego. Niezwykle bogata wystawa. Ceny miejsc najniższe.

— Pożegnalny występ Zyteckiego. We wtorek dnia 4 bm. o godz. 20 pożegnalny występ znakomitego artysty i reżysera Edwarda Zyteckiego, który wystąpi w swojej wspaniałej kreacji w „Jastrzębiu” Croisetta.

głębia uczucia.

Z reszty wymienić należy jedynie wykonawcę roli Draktona, aczkolwiek postać ta w reż. Ilicewicza wyszła dość blado.

Reszta ról, to charaktery epizodyczne i bez wyrazu, nie można wymagać od aktora, by wkładał życie tam, gdzie go autor włożyć nie umiał. Chociaż czasami i to się zdarza, jednak w danym wypadku potrzebny byłby wysiłek masowy. Zresztą wykonanie sztuki i dobra wystawa zapewniają „Jastrzębiowi” stałe powodzenie. Zoo.

Hanka Ordonówna w teatrze miejskim

W ubiegły czwartek gościła w teatrze naszym uwielbiana Hanka Ordonówna; Toruń tęsknił więc docznie za nią bo teatr był przepiękny

Sztuka Hanka Ordonówny jest wybitnie syntetyczna. Śpiew, melodia, rytm, deklamacja i plastyka, wszystkie te pierwiastki Ordonka przetwarza w całość ogromnie harmonijną, przez piękną w rytmie, linji i nastroju.

Do najpiękniejszych jej kreacji ostatniego wieczoru należały: Marsz pogrzebowy ku czci Żwirki i Wigury, tudzież niezmiernie głęboka w pomysle „Melodia Warszawy”.

Publiczność przyjęła artystkę z ogromną radością, a rzesiste i niemilkące oklaski świadczyły o głębokim tej zadowoleniu. Zoo.

PRADOŻERCA JAWNY ZDZIERCA
PHILIPS ŁATWO GO UŚMIERCA.

KUPIĄC NIECO DROŻSZE ŻARÓWKI PHILIPSA
ZAOSZCZĘDZICIE MNÓSTWO NA ŻYWIENIU PRĄDU

Z ruchu wydawniczego

Ukazał się Nr. 2-3 „Oświaty i Wychowania”. Czasopismo to od stycznia 1933 r. za główne swe zadanie uważa informowanie o pracach nad reformą szkolną podjętą przez władze oświatowe. Gdy numer styczniowy poświęcony był przeważnie sprawom zasad i myśli przewodnich nowego ustroju szkolnego, numer niniejszy (podwójny) wchodzi już w poszczególne dziedziny szkolnictwa, oświetla przeprowadzoną obecnie przebudowę szkolnictwa powszechnego, przynosi nowy materiał w sprawie realizacji powszechności nauczania, szczególnie zaś wiele miejsca poświęca szkolnictwu zawodowemu. Trzy artykuły oświetlają zmiany ustroju szkół zawodowych. Szkolnictwo zawodowe uwzględnione zostało również w obszernym przeglądzie czasopism pedagogicznych polskich i zagranicznych.

Ostatnie wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego

Ka. Bolesław Makowski. „Sztuka na Pomorzu”. Toruń 1932, str. 250 + XIV. 78 rys. i 20 tablic. Cena 20 zł w oprawie 24 zł.

Wacław Sobieski. „Der Kampf um die Ostsee. Von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart”. Lipsk 1932, str. 269 + VI. Cena 10 zł.

Bogdan Zaborski. „Zarys morfologii północnych Kaszub” (powiat morski). Toruń 1933 str. 56 (z mapą). (Z cyklu „Światopogląd morski”).

„Dziesięcioro o Pomorzu” (wydanie drugie). Toruń 1933, str. 24, 3 mapki i 4 wykresy. Cena 50 groszy.

Ciekawa wystawa w Starogardzie

Wczoraj w piątek otwarta została w Starogardzie Wystawa nowoczesnego sprzętu i materiału obrony przeciwlotniczo-gazowej.

Wystawę otworzył prezes komitetu powiatowego LOPP p. starosta Weiss. Wystawę tę zwiedzić powinna cała młodzież Pomorza zapoznając się z nader ciekawym sprzętem obrony lotniczo-gazowej. Wystawa otwarta będzie do dnia 4 kwietnia.

Wyprawa kolarska na Jambore

W wyprawie harcerzy polskich na międzynarodowy zlot skautowy pod Budapesztem weźmie również udział grupa kolarzy, motocyklistów i automobilistów. Trasa podróży z Polski na zlot wynosi 393 km. Celem wyprawy jest z jednej strony wykazanie tężyzny fizycznej harcerzy polskich i zaprawy w sporcie kolarskim, z drugiej zaś — propaganda polska na prowincji Czech i Węgier, nawiązanie kontaktu ze skautami ośrodków czeskich i węgierskich oraz zwiedzenie pół bitew króla Jana III.

Wąbrzeźno

— **Pan Prezydent Ojcem chrzestnym.** Pan Prezydent Rzplitej prof. Ignacy Mościcki wyraził zgodę na wpisanie Swego nazwiska w księgi metrykalne w charakterze chrzestnego ojca 7 syna p. Stanisława Chwałkowskiego z Wąbrzeźna oraz 7 syna p. Adama Nieznera z Kowalewa. Pan Prezydent przesłał obu chrzestnikom książeczki oszczędnościowe PKO z wkładką po 50 zł. i swój portret z dedykacją.

— **Skazanie szajki złodziejskiej.** — W ub czwartek Sąd Okręgowy w Toruniu na sesji, wyjazdowej w Wąbrzeźnie pod przewodnictwem sędziego Nawrockiego rozpatrywał sprawę groźnej szajki złodziei i paserów z Ignacym Węsierskim na czele — Po zamknięciu przewodu sądowego i przemówieniu prokuratora Błędzkiego Sąd ogłosił wyrok skazujący — Węsierskiego na 8 miesięcy więzienia, K. Wierzbickiego na 1 i pół roku więzienia, St. Marchlewskiego na 1 rok aresztu, Leokadję Marchlewską na pół roku aresztu i Bibjanę Chudziakę na 10 miesięcy aresztu.

Strzelcy maszerują...

Podgórz. — W ub. niedzielę odbyło się ogólne miesięczne zebranie oddziału męskiego ZS. Przewodził ob. prezes Piątek protokół prowadził ob. sekretarz Piątkowski. Zarząd powiatowy reprezentował ob. nacz. Szpica, Komendę powiatową ZS ob. por. Bończa-Tomaszewski. — Po przyjęciu porządku obrad do wiadomości po odczytaniu protokółów z ostatnich zebrania przyjęto jako członka czynnego ob. M. Mochometę. Następnie odczytał ob. prezes komunikaty władz organizacyjnych. W myśl wezwania Komendy Głównej ZSS, podzielono pomiędzy Strzelców pracę w Ogólnopolskim Międzyoddziałowym Konkursie Pracy ZS i uchwalono odpowiednie na ten cel kredyty. Po ustaleniu programu zajęć wygłosił ob. Wł. Kobędza piękny odczyt z życia Marszałka. Następnie ob. por. Bończa-Tomaszewski wygłosił referat ideowy i nawiązując do pięknej tradycji oddziału, wezwał młodzież strzelecką do dalszej intensywnej pracy dla Państwa. W wolnych głosach zabierali głos ob.: Szpica, Piątek, Wiśniewski, Ko-

walski i inni. Z dyskusji wynikało, że oddział kroczy stale po drodze rozwoju i że najlepszym miernikiem jego żywotności i siły był dzień 19 marca, gdzie stanęło do defilady przeszło 80 przedpoborowych strzelców pod dowództwem 2 oficerów. Pod koniec zebrania uchwalono wystać przy grobie Chrystusa podczas świąt uroczystych strzeleckich. Dowództwo nad strażą powierzono ob. por. Tomaszewskiemu.

Kozibór. Dnia 26 marca odbyło się walne zebranie Oddziału. Obrady zajął prezes ob. Rutynowski, marszałkował ob. prezes Piątek z Podgórza. Sprawozdanie zarządu wykazało, że oddział pracuje bardzo dobrze. 7 członków zdołało POS i 5 odznak strzelecką. W skład nowo zarządu weszli ob.: prezes wójt Rutynowski, wiceprezes — Basarewski, sekretarz — Albin Rutynowski, skarbnik — W. Milewski; jawnicy M. Jastrzębska i Józef Nalepa. Do komisji rewizyjnej powołano ob.: J. Heinza, K. Jude i St. Szuprzyckiński.

Harcerki Pomorza przy pracy

W dniu 24 bm. odbyła się w Toruniu, pod przewodnictwem drh. harc. J. Luśniakówny — odprawa drużynowych i hufcowych Pomorskiej Chorągwi Harcerek.

Po zdaniu sprawozdania z pracy hufców i drużyn przystąpiono do omówienia akcji letniej 1933 r.

Chcąc zaradzić brakowi instruktorek — postanowiono urządzić trzy kursy - obozy, jeden drużynowych, drugi gospodarzo-pionierski, trzeci — terenoznawczy i gier polowych. Jako teren obozów obrano Piękło, w pow. świeckim, gdzie zgrupują się wszystkie obo-

zy i kursy Chorągwi Pomorskiej. Przewidywany jest również udział drużyny z Gdańska, która zwróciła się do Komendy Chorągwi z prośbą o teren i pomoc instruktorską.

W związku z przypadającym w roku następnym 15-leciem Chorągwi Pomorskiej zaprojektowano urządzenie w Toruniu wystawy stojącej pod znakiem sprawności, która zobrazuje społeczeństwu nasz dorobek z tego czasu, natomiast dla druhen odbędzie się zlot Chorągwi, który będzie sprawdzianem naszego wyrobienia polowego.

Spóźnione zakazy

Przeważnie same zakazy. Ani jednego pozwolenia. Przeciwny szary obywatel gubi się więc w domysłach. Wie bowiem, o ile nie jest analfabetą i z nudów czy ciekawości przeczytał wszystkie różnobarwne karteluszki i tabliczki wie doskonale czego mu nie wolno, natomiast pojęcia niema — co mu wolno robić. Wszędzie gdzie się obrócić, jakiś zakaz.

Przeważnie jest on konieczny, gdyż tłum ludzki zazwyczaj jest mało dyscyplinowany. — Trzeba się więc godzić na wywieszane sentencje, zaczynające się od sakramentalnych słów: „zabrania się...”

Czasem jednak jeden z drugim zakaz jest wprost irytujący i dla laika tj. przeciętnego obywatela, o którym mowa wyżej, zgola niepojęty.

Weźmy koleje i tramwaje. W wagonach pasażerskich, przeznaczonych przecież dla wygody obywateli aż się roi od tych „zabrania się”. Nie wolno śmiec — zgoda, nie wolno płuć — zgoda, nie wolno jadać tego czy wreszcie owego — zgoda! Ale czemu gdy olbrzymia, przytłaczająca większość podróżnych pali — co najmniej połowa wozów z o-

patrzoną jest w odstraszać palaczy napisy, głoścące wszem wobec i każdemu pasażerowi osobno, że wagon ten jest dla niepalących. — Zagranicą przeważnie dla niepalących przeznaczone są specjalne przedziały, nie zaś całe wagony. U nas zaś w wagonie „niepalącym” nie wolno palić nawet na korytarzach.

Takiego arbitralnego rozstrzygnięcia zagadnienia naprawdę i dosłownie... palącego nie należy chyba w dalszym ciągu tolerować, gdy jest ono korzystne z krzywdą większości, dla mniejszości pasażerów

Jeszcze przed kilkunastu laty, gdy pleć słaba a piękna nie zasmakowała w papierosach, rycerskość męska tłómaczyła podobne anomalje. Teraz jednak kiedy co druga prawie pani pali sama, co druga dama zaciąga się damesem, trzeba już z dawną tradycją zerwać.

W tych ciężkich czasach powinniśmy jedni drugim pomagać w zapomieniu trosk codziennych, a cóż lepiej podczas długiej, męczącej podróży rozwieja „czarne myśli”, jak nie papieros? Nie zabraniajcie palaczom palić, nie przesadzajcie w zakazach!

Konarzyny

— **Kradzież.** Onegdaj włamali się złodzieje do sklepu p. Bandnera i zabrali papierosy, czekoladę, część drobnej monety i inne artykuły kolonialne.

— **Z życia BBWR.** Na odbytem zebraniu koła obwodowego BBWR poruszono między innymi sprawę legitymacji, oraz uroczystości 3-go maja.

Linowiec

— **Obchód imienin Marszałka.** W sobotę 18 odbyła się uroczystość szkolna poprowadzona Mszą św. W niedzielę odbyła się akademja na której program złożyły się liczne deklamacje dzieci szkolnych, śpiew, przemówienie jednego z uczniów Marszałka. Obszerna sala szkolna wypełniona była po brzegi miejscowym społeczeństwem.

Targowisko

— **Młodzież docenia znaczenie PW.** Mimo silnych zabiegów pewnych ludzi wioski aby nie dopuścić do założenia oddziału Związku Strzeleckiego oddział ZS powstał i rozwija się bardzo dobrze. Ćwiczenia i pogadanki odbywają się regularnie i mimo „drzewcowatych” pisów młodzież garnie się do organizacji, która wychowuje świątliwych obywateli — żołnierzy

Siemóń

— **Przeciwko zakusom niemieckim.** Z inicjatywą Kola BBWR odbył się tutaj wiec protestacyjny przeciwko zakusom niemieckim. — Po przemówieniu p. Ryńskiego zebrani w liczbie

około 500 osób uchwalili odpowiednią rezolucję. Bezpośrednio po wiecu odbyła się akademja ku czci Marszałka Piłsudskiego. Akademję zajął prezes BBWR p. Redmerski, referat okolicznościowy wygłosił p. Ostrowski.

Lnianek

— **Ku czci Marszałka.** W niedzielę 19 bm. obchodził Związek Rezerwistów łącznie z obywatelstwem wioski Imieniny Marszałka bardzo uroczyste. Rano została odprawiona uroczysta msza św. Po południu o godz. 16 odbyła się akademja podczas której przemawiał; leśniczy Ciepluch i kierownik szkoły Suchowski.

Odpowiedzi redakcji

Turza Wielka — **Na list p R.** Ze wszystkich miejscowości zamieściliśmy tylko krótkie sprawozdania z powodu braku miejsca. Prosimy nadsyłać więcej wiadomości redagowanych krótko.

Chelmno — **PCK.** Sprawozdania nie zamieścimy gdyż jest już nieaktualne. Na przyszłość prosimy przysyłać zaraz po zebraniu.

Humor

POLEPSZENIE.

— **Co nowego, chłopcze? Jak wygląda twoja sprawa rozwodowa?**
— **Cofnąłem ją.**
— **Czemu?**
— **Żona moja nie mówi ze mną już od pół roku. Czegoż mi trzeba więcej? Drugiej takiej kobiety nie znajdę na świecie**

Uśmiecha się dziecko kapane MYCŁEM BEBE SZOFFMANA

Jarmarki w kwietniu

- Skróty: ż — inwentarz żywy, kb — konie i bydło; św. — świnie, kr. — kramny, og. — ogólny.
- 3 kwietnia: Świecie (ż)
  - 4 kwietnia: Borowy Młyn pow. chojnicki (og) Drzycim pow. świecki (ż); Kielno pow. morski (og.) Kościerzyna (ż); Linja, pow. kartuski (ż) Skarszewy (św) Skórcz (og.) Turza, pow. tczewski (ż) Wąbrzeźno (ż).
  - 5 kwietnia: Lubawa (og) Osie (ż) Skarszewy (ż) Śliwice (og) Starogard (ż).
  - 6 kwietnia: Brodnica (ż) Gowidłino powiat kartuski (og) Radzyn (og) Skarlin pow. lubawski (ż); Toruń (ż); Wejherowo (ż) Zblewo (og);
  - 7 kwietnia: Grudziądz (ż) Kowalewo (ż).
  - 11 kwietnia: Czersk (ż) Bukowiec (ż) Działdowo (og.) Jabłonowo (ż) Więborg (ż).
  - 12 kwietnia: Kartuzy (św); Lniano powiat świecki (ż); Lubiewo powiat tucholski (og.); Stara Kiszewa powiat kościerski (św.).
  - 13 kwietnia: Gostyczyn (ż) Łasin (ż); Nieżywiec powiat brodnicki (og) Topólno powiat świecki (og.) Wysin, pow. kościerski (ż).
  - 18 kwietnia: Strzecz, powiat morski (og.) Sulęcyno pow. kartuski (og);
  - 19 kwietnia: Brusy, (og); Chełmża (ż) — Dziemiany powiat kościerski (ż) Górzno (ż); Płońsk powiat działowski (ż);
  - 20 kwietnia: Jezewo powiat świecki (og); Toruń (ż);
  - 21 kwietnia: Grudziądz (ż);
  - 25 kwietnia: Leśno, powiat chojnicki (og.); Przdokowo pow. kartuski (ż) Sepolno (og.)
  - 27 kwietnia: Nowe (og.)
  - 29 kwietnia: Lipnica powiat chojnicki (og.).

Chojnice

— **Z życia kulturalnego.** W auli szkoły powszechnej odbywają się wykłady Uniwersytetu Ludowego, w których bierze udział przeszło 800 osób.

— **Przyrzeczenie strzeleckie** złożyło ostatnio 64 strzelców z powiatu. Przyrzeczenie odebrał prezes powiat. ZS w obecności p. starosty i dowódcy 1 Bataljonu Strzelców.

— **Wiec w Nowejcerkwi.** Ostatnio odbył się w Nowejcerkwi wiec protestacyjny przeciwko prowokacjom hitlerowskim. Uchwalono odpowiednią rezolucję, którą podpisali wszyscy prezesi miejscowych organizacji.

— **Zebranie osadników w Pawłównku.** Na ostatnim zebraniu Zw. osadników omawiano sprawę ubezpieczenia od ognia i ostatnich ulg dla osadnictwa. Sprawę ubezpieczenia winny zająć się czynnikami miarodajne. Zebrani osadnicy z zaдовоieniem przyjęli wiadomość o nowym przeszacowaniu osad.

Rogówko

— **Obchód Imienin Wodza Narodu.** Po Mszy św. w dniu 18 marca odbył się poranek dla działwy szkolnej z przemówieniem kier. szkoły p. Lawozińskiego. W niedzielę odbyła się uroczysta akademja dla starszego społeczeństwa.

Programy radiowe

Poniedziałek, 3 kwietnia

Warszawa 12,10 Płyty 15,50 Płyty; 16,25 francuski (kurs elem.) 16,40 Odczyt (zagadn. gospod.) „Gospodarstwo światowe” 17,00 Muzyka węgierska 18,00 Odczyt dla maturalistów „Grunwald i Beresteczko” 18,25 Muzyka lekka 19,20 Skrzynka poczt. rolnicza; 20,00 Skrzynka poczt. techniczna; 20,15 „Noc miłości” fantazja operowo-operetkowa Walentinowa; 22,45 Płyty. Langenberg 20,00 Operetka Straussa Budapeszt 20,10 Koncert kompozytorów Strawińskiego.

Wtorek, dnia 4 kwietnia

Warszawa 12,10 Płyty; 15,35 „Wśród ksiąg” omówi prof. H. Mościcki; 15,50 Ulubione melodie z opt. „Statek komediantów”; 16,20 Odczyt dla maturalistów (Dział Historia) pt. „Droga cesarstwo we Francji” wygłosi prof. J. Iwasziewicz; 16,40 „Piękno ludu rumuńskiego” — wygłosi p. Dusza Czara; 17,00 Koncert symfoniczny; 18,00 Odczyt dla maturalistów pt. „Wypiański” odczyt 2 wygłosi p. L. Płoszewski 18,25 Muzyka lekka; 19,20 Sprawa nawożenia i nawożenia na kursach im. „Staszica” — wygłosi dyr St. Leśniewski 19,30 Feljeton muzyczny pt. — „Z poza kulis codziennej pracy wielkiego artysty” (O Paderewskim), wygłosi Henryk Opieński; 20,00 Koncert popularny; 21,45 Kwadrans literacki — St. A. Radek; opowiadanie z dziejów naszej martyrologji pt. „W Orłowskiej ka tordze” 22,00 Recital śpiewaczy Elzy Brems 22,30 Muzyka taneczna. 23,00 Muzyka taneczna

LISY od 60 zł.

Lisy srebrne, niebieskie, alaska i naturalne w wielkim wyborze. Kurtki futrzane z własnej pracowni

pod kierownictwem
BLAUSTEIN
Grudziądz, Toruńska 16 I. piętro

Two Handlowe „Orient Tea Co” Sp. z o.o.

Import herbaty i kawy Warszawa, Senatorska 29 z wdzięcznością dotychczasowemu powodzeniu, zwłaszcza w dziedzinie żywnościowych przesyłek w Polsce, komunikuje Sz. Klienteli, że

przedświąteczne przesyłki zawierać będą: herbatę „Luksus”, kakao holend., kawę, pudding czekol. w proszku — wszystko w najprzedniejszym gatunku w efektywnych puszkach po 1/4 kg netto, oraz 1 kg blok czekolady mlecznej — za ogólną cenę zł 17,— za pobraniem z naszą dostawą fco. Ta sama ilość i w tych samych gatunkach bez puszek za zł 15,—. Święta nadchodzą, spieszcze z zamówieniem. Hurtowym odbiorcom wysyłamy na żądanie cenniki na poszczególne artykuły. (1605)

Kupiec wydawnictwo gazet fachowych

NAJWIĘKSZE W POLSCE PRZEDSIĘBIORSTWO WYDAWNICZE CZASOPISM FACHOWYCH. Zakłady graficzne we własnym budynku fabrycznym. POZNAŃ. Kilkakrotnie premjowane. ZAŁ. w r 1907

PRZEMYSŁOWI I KUPIECTWU polecamy poniżej wyszczególnione, jedyne w swym rodzaju w Polsce specjalne czasopisma fachowe i branżowe jako istotnie skuteczne pisma propagandowe i reklamowe, rozpowszechnione we wszystkich dzielnicach kraju:

„Kupiec — świat Kupiecki” — 27-ty rocznik. Oficjalny organ Związków Tow. Kupieckich Polski Zachodniej, organ publikacyjny Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu, oficjalny organ Międzynarodowych Targów Poznańskich i Lwowskich. Najstarszy tygodnik kupiecki - przemysłowy w Polsce, założony 1907 r. Abonament 5,— zł kwartalnie.

„Drogerzysta” — 15-ty rocznik. Najstarszy tygodnik drogerysto - chemiczny w Polsce. Ukazuje się regularnie co tydzień z działem chemicznym - technicznym i fotograficznym. — Abonament 3,00 zł kwartalnie.

„Rynek Metalowy i Maszynowy” — 13-ty rocznik. Tygodnik fachowy dla branży metalowej, maszynowej, elektro- i radiotechnicznej jako też budowlanej, samochodowej, rowerowej, motocyklowej i maszyn rolniczych. Specjalny dział patentów i wynalazków oraz submisji i przetargów. Wychodzi tygodniowo. Abonament 4,90 zł kwartalnie.

„Przemysł Skórny” — 20-ty rocznik. Jedyne w Polsce pismo fachowe dla przemysłu i handlu skór obuwia oraz pokrewnych branż przetwórstwa skórzanego ze stałym dodatkiem technicznym. Kilkakrotnie organ związków i organizacji fachowych. Dwutygodnik. Abonament 2 zł kwartalnie.

„Kupiec Kolonialno - Spożywczy i Delikatesowy”. Jedyne w Polsce organ fachowy dla branży kolonialnej, spożywczej i delikatesów. Organ detalistów i hurtowników branży kolonialno - spożywczej. Dwutygodnik. Abonament 2,50 zł kwartalnie. Z dodatkiem: „Handel i Przemysł Rybny”.

„Przegląd Cukierniczy” — 8-ty rocznik. Jedyne w Polsce pismo fachowe dla przemysłu cukierniczym, wyrobów cukrowych, przetworów owocowych i pokrewnych branż. Organ związków. Wychodzi co miesiąc. — Abonament 2,10 zł kwartalnie.

„Dom Gościnny” — 20-ty rocznik. Oficjalny organ Związku Towarzystw Restauratorów, Właśc. Hoteli i Kawiarni oraz Restauratorów Dworcowych na Polskę Zachodnią. Dwutygodnik. Abonament 2,50 zł kwartalnie.

„Przegląd Papierniczy, Galanteryjny i Zabawkarski” — 2-gi rocznik. Miesięcznik. Organ fachowy i propagandowy dla branży papierniczej, wszelkiej galanterii i zabawkarstwa oraz poszczególnych gałęzi przemysłu, przerabiających papier, jak: introligatorni, kartoniarzy, torebkarstwa oraz przemysłu graficznego. — Abonament 1,— zł kwartalnie.

Wszelkimi informacjami służy: „KUPIEC”, WYDAWNICTWO GAZET FACHOWYCH

Poznań, ul. Wielka 10. — Telefon 22-77. Nr. 520.

PRZETARG.

Dnia 4 kwietnia b. r. o godz. 10 przed poł. sprzedam na składnicy Firmy C. Hartwig najczęściej dającym za nabywcami zapłatą następujące przedmioty: kompl. urządzenie mieszkaniowe, kompl. sypialnic, pokoje stołowe, kompl. kuchnie, poszczególne meble, biurka, fotole, lustra, różne sprzęty domowe i kuchenne, bielizna stołowa, lampy elektr., biblioteka, kompl. aparat radiowy, szafka i płyty do gramofonu, partja nowych krzesel, 2 bele nowych kołder na łóżka, 1 skrzynia bielizny (koszul), maszyna do szycia, (damaska), maszyna szewska, maszyna do wyrobienia pustaków, 1 szafa żelazna, biurka, 8 kompl. dubeltowych okien nowych, 1 skrzynia wina owocowego, 1 skrzynia podstawek do szklanek, 1 skrzynia wyrobów gumowych i 5 worków gliny gumowej „Suprex Clay”, 1 powózka (polowczyk) i karoserję do powózki, 1 kiosk, 2 wanny, 1 skrzynia taśmy do wyrobienia szczotek, 50 oliwiarek, 8 umeblowanych i 10 kłozetów fajansowych, 1 nowa sypialka, 1 kompl. urządzenie łożni, 1 partja dešek sosnowych i budowych, 2 bele welny drzewnej, różna bielizna, pościelenie, firany, obrusy, nakrycia stołowe i różne inne przedmioty. Przetarg jest nieodwołalny.

Zlec. Nr. 677/VIII
(-) Czerniewicz, komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Bydgoszczy, ul. Kordeckiego 2 (st. nr.) i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bydgoszczy tom XII karta 910 na imię Jana Ostrowskiego, kupca w Bydgoszczy została w drodze egzekucji dnia 24 maja 1933 r. o godzinie 11 przed połudn. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 4. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z podwórzem, obszar 0,0474 ha, podatek budynkowy 5170 mk., matrykuła art. nr. 2146, księga podatku budynkowego 2237. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 16 marca 1933 r. Niniejszym wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobni, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziele ceny kupna dopiero po rozseczeniu wierzycieli i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądu dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wy powiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zwłaszcza do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

IV. K. 58/32. Zlec. Nr. 675/VIII.
Bydgoszcz, dnia 16 marca 1933 r. Sąd Grodzki.

List gończy.

Józef Sommerfeld, który popełniwszy zbrodnię z §§ 43 i 177 kk. w Tymburze powiat Tczew w dniu 29 czerwca 1931 r., ukrywa się. Przeciw Józefowi Sommerfeldowi, który po popełnieniu w dniu 29 czerwca 1931 roku w Tymburze powiat Tczew występku, zbrodni z §§ 43 i 177 kk. ukrywa się, zarządzono areszt śledczy. Opis osoby podaje się poniżej. Uprasza się o zaaręszowanie i odstąpienie wyżej wymienionego do więzienia i o natychmiastowe zawiadomienie tut. Sądu z powołaniem się na znak akt. IV. S. 2/31. — Opis osoby: 1. Nazwisko: Sommerfeld, 2. Imię: Józef, 3. Zawód: (zremiosło): robotnik. 4. Przypuszczalny wiek: 46 lat. Powiat: Starogard. 5. Urodzony dnia 8. 12. 1886 r. w Ocyplu. 6. Ostatnie miejsce pobytu (zamieszkania): Tymawa, pow. Tczew. 7. Obecne (przypuszczalne) miejsce pobytu: Lubichowo, pow. Starogard. 8. Wysokość: 168 cm. 9. Postać: wysmukła. 10. Włosy: barwy czarnej. 11. Zarost: czarny (włosy przyszyrzyżone). Szczególne znaki: wygląd umysłowo chorego. Liczba czynności IV. S. 2/31.
Gniew, dnia 31 marca 1933 r. 1841

Walne zebranie

niżej podpisanej Spółdzielni odbędzie się w środę dnia 12 kwietnia 1933 r. o godz. 5 po południu w lokalu bankowym przy Holmarku 4. Porządek obrad.

- 1) zagajenie i ukonstytuowanie biura;
- 2) sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1932, przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 3) podział czystego zysku;
- 4) uchwała do par. 49 prawa spółkowego;
- 5) zmiana par. 10 statutu;
- 6) wybór członków Rady Nadzorczej;
- 7) wniosek bez uchwały.

Bilans za rok 1932 wyłożony jest od dziś w lokalu bankowym. Gdańsk, dnia 1 kwietnia 1933 r. Bank Ludowy, E. G. m. unb. H. Rada Nadzorcza: (-) Teofil Koczyński, prezes. 1842

Z prawami szkół państwowych 8-klasowe gimnazjum żeńskie G. Winogrodzkiego w Wejherowie przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klasy 2-jej. Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu

TORUN

POSTANOWIENIE. W sprawie podania Józefa i Wiktora Modrzejewskich z Czerniewic właścicieli nieruchomości Czerniewice karta 1a, 7 i 3a o odroczenie wypłat wyznacza się na dzień 13 kwietnia 1933 o godz. 10, pokój 7 niżej podpisanego Sądu termin rozpoznawczy, na który mogą przybyć wierzyciele wzgl. ich prawni zastępcy celem udzielenia sądowi wyjaśnienia. Zlec. Nr. 216/IX 217/IX. 1838
5 N. 7/33.
Toruń, dnia 25 marca 1933 r. Sąd Grodzki.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

4 kwietnia o 11 sprzedaję przy Podgórnjej 16 przymusowym przetargiem za gotówkę: bufet, kredens, stoły, krzesła, dywan, naczynta kuchenne. 455/33. 1839
Kozłowski, komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 4 kwietnia 1933 r. i dnia 7 kwietnia o godz. 10 w magazynie Urzędu Skarbowego przy ulicy Wielkiej Garbary 2 celem pokrycia zależności podatkových odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: około 1.500 kilo kawy, 150 mlynków do parzenia kawy, 2 rowery męskie, 8 rowerów dziecięcych, 3 maszyny do szycia, 2 aparaty fotograficzne, 1 radioaparat, urządzenia restauracyjne, urządzenia składowe, kanapy, fotole, szafy do garderoby i do bielizny, lustra, 50 butelek wina, kapelusze damskie i inne drobne przedmioty. Zajęte przedmioty oglądać można dnia 4. IV. i 7. IV. 1933 r. o godz. 9 do godz. 10 w magazynie Urzędu Skarbowego. Zlec. Nr. 219/IX 1840
Kierownik Urzędu Skarbowego w Toruniu.

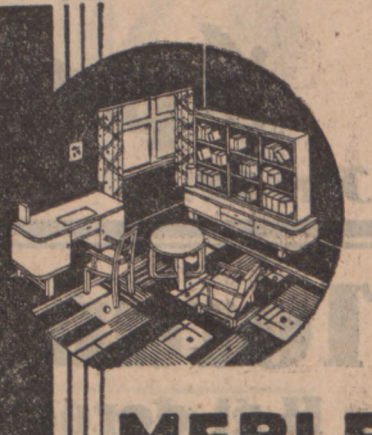
Okazja!

Sprzedam korzystnie: fortepian, salon stylowy, cykl krajobrazów, oryginalny malarza Brochockiego, maszynę elektryczną, lorneta przyrządowa, basynton, lustra, obrazy, zegary, maszyny do szycia, rowery, płaszczki i detki rowerowe, urządzenie sklepowe, sypialkę malowaną na dąb, oddzielne szafy, łóżka, stoły, krzesła, futra: piżmowce szopy i inne, garderobę, obuwie i wiele innych przedmiotów. 735

„Sklep Okazyjny“ ul. Groblowa Nr. 3, obok Rybnego Rynku, Grudziądz

PIERWSZORZĘDNY „MIMOZA”

gabinet kosmetyczny (dypl. Université de beauté Cedib w Paryżu) odmładza, usuwa wszelkie wady cery i włosów, przyrcinienia brwi i rzęsy. Toruń, Szeroka 37 II. p. 1150

MEBLE
dobre i tanie w firmie „Fingerhut”
1843 się dostanie
Oglądajcie bez przymusu zakup nasze ubikacje wystawowe.
Gdańsk, Langer Markt 33, Milchkannengasse 16.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. Józef Krefit, piekarski, kawaler, zamieszkały w Gdańsku, Wolne Miasto, syn zmarłego rolnika Józefa Krefita, ostatnio zamieszkałego w Wejherowie i jego żony Marty z domu Czapp, zamieszkałej w Wejherowie; 2. panna Hildegarda Mischkówna, bez zawodu, zamieszkała w Wejherowie przy ul. Pilsudskiego ar. 12, córka rolnika Ernesta Mischkego i jego żony Amandy z domu Bock, oboje zamieszkałych w Pruszczu, Wolne Miasto Gdańsk, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Wejherowie i w „Gazecie Gdańskiej”. Spis zapowiedzi Nr. 27/1933. 1844
Wejherowo, dnia 30 marca 1933 r. Urzędnik stanu cywilnego.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek dnia 4 kwietnia br. o godzinie 11-tej sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dajacemu w Skarszewach owiat Grudziądz u Piotra Machnikowskiego: 15 warzlaków i 12 prosiat. 727/33 766

T. Mackowiak, komornik sądowy w Grudziądzu.

PIEGI

usuwa pod gwarancją „Axela-Krem”; słoik tylko 2,— zł. J. Gadebusch Poznań, Nowa 7. 1667

Sprzedam

większą ilość sosnowych trocin i odpadków tartacznych na opał. Tartaki Czarna Woda - Pomorz 1702

Około 50 centnarów zdrowej czerwonej

marchwi jadальной

oddą Majętność Przysiek Toruń, telef. 313. 1805

Skład

kolonialno-żywnościowy na ul. Toruńskiej 24, wraz z towarami do sprzedania. Wiadomość u p. K. Jęny ul. Koszarowa 24. 1826

Poszukuję

na Iszą hipotekę 30.000 zł. na nieruchomość wartości 160.000 zł. w mieście. Oler ty R. P. 100 do Ekspedycji Dnia Pomorskiego Toruń. 1820

Ziemianka Polska

Toruń, Żeglarska 26, poleca codziennie świeże mleko, masło, sery i youghurt. 1833

Pianino

krzyżowe jak nowe sprzedam tanio. Toruń, Kazim. Jagiellończyka 8, drugie wejście parter prawo. 1834

Sery

pełnotłuste tyłżycki 1/2 kg 1,20 i 1,40 szwajcarski 2,20 śmietankowy 1,40 poleca Gierszewski Toruń, Prosta 10. 1711

Biurowe

pokoje frontowe wynajmie. Bydgoszcz, Długa 68.

UCHWAŁA.

W sprawie odroczenia wypłat firmy Kryszyński i Ciesielski jawnej spółki handlowej w Toruniu postępowanie zapobiegawcze uchyla się, albowiem dłużniczka zrzekła się w podaniu do Sądu dalszego korzystania z dobrodziejstwa odroczenia wypłat. 216/IX
Toruń, dnia 9 lutego 1933 r. Sąd Grodzki.

Pokój

z łazienką z utrzymaniem dla inteligentnej osoby do wynajęcia. Grudziądz, ul. Sobieskiego 16. m. 4.

Plac

budowlany móg ogrodu 140 drzewek (owoc) z domkiem, całkowite ogrodzenie 4.500 zł. do sprzedania, dobre położenie dla emerytowanego urzędnika, blisko Pepegę. Majewicz, Grudziądz.

Zwózki Transport mebli

przeprowadzki wysciclane wozy meblowe Magazynowanie w własnych zdrowych magazynach Ekspedycje towaru i bagażu wykonuje najtaniej

Luówik Szymański Toruń 8407 Żeglarska 3. telef. 909

Ziemioplody

owies, groch, cebulę, ziemniaki jadalne i sadzonki, słomę prasowaną, prosta i luźną zakupuje na dostawy wojskowe i dla zrzeczeń rolniczych — płacąc gotówką najwyższe ceny rynkowe, zarazem poleca się jako hurtownik węgla, koks i drzewa opałowe. 1114

„TRANZYT” w Toruniu

ul. Przedzamcze 30 tel. 242.

Z dniem

1 kwietnia b. r. obejmując praktykę dentyścina w Pucku, Rynek 29. po sp. dent. Bach-Zelęwskim. 1845
Lekarz-dentysta Józefa Bulhakówna.

Przysposobiam do egzaminów, udzielam lekcji

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukien 10 cz. 4. Toruń. 8031

WAPNO

palone w kawalkach poleca najtaniej

M. Czubek i S-ka

Oddz. Toruń

ul. Piernikarska 3/7, kóg Browarnej, tel. 643.

NASIONA
warzywne
kwiatowe i

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 12.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok IV

Toruń – niedziela – 14 maja

II-gi doroczny Pomorski drużynowy bieg na przelaj o puchar „Dnia Pomorskiego”

Doceniając znaczenie i rozwój wychowania fizycznego i sportu wśród licznych rzesz młodzieży pomorskiej, Wydawnictwo „Dnia Pomorskiego” organizuje rok rocznie szereg wielkich imprez sportowych. Pierwszą z tegorocznych imprez będzie II-gi wielki pomorski drużynowy bieg na przelaj o puchar przechodni „Dnia Pomorskiego” który odbędzie się w Toruniu w niedzielę, dnia 14 maja o godz. 12,30.

Bieg na przelaj „Dnia Pomorskiego” zgro-madził w roku ubiegłym na starcie 211 zawodników. Zwycięzcą I. Pom. Drużynowego biegu na przelaj jest Lucjan Hochel K. S. Polonja Bydgoszcz, który przebiegł trasę 4200 m. w czasie 13 min. 54³/₅ sek.

Puchar przechodni „Dnia Pomorskiego” zdobyła w roku ubiegłym drużyna K. S. „Polonja” Bydgoszcz, w składzie Lucjan Hochel, Brunon Lubawy, Bolesław Kępiak, Bronisław Radowski i Paweł Laskowski.

Poniżej podajemy regulamin biegu:

REGULAMIN BIEGU.

1. Pomorski Drużynowy bieg na przelaj o puchar „Dnia Pomorskiego” odbywa się w Toruniu corocznie w pierwszej połowie maja (w drugą niedzielę po 1-szym).
2. Udział w biegu mogą brać zawodnicy z całego O. K. VIII, którzy ukończyli 18 rok życia.
3. Bieg odbędzie się w klasyfikacjach: drużynowej i jednostkowej. W klasyfikacji jednostkowej mogą brać udział drużyny klubów, względnie Sto-warzyszeń (po 5 zawodników w drużynie). W klasyfikacji drużynowej mogą brać udział wszyscy zawodnicy.
5. Trasa biegu, start i meta podane będą przed biegiem. Trasa biegu wynosić będzie około 5 km.
6. Podczas biegu obowiązują przepisy P. Z. L. A.
7. Prawidłowość biegu sprawdzać będzie komisja sędziowska, specjalnie do tego celu powołana.
8. W klasyfikacji drużynowej zwycięża drużyna, której trzej pierwsi zawodnicy osiągną najmniejszą ilość punktów.
9. Punktacja zawodników w biegu drużynowym odbywa się w następujący sposób: zwycięzca otrzymuje punktów: 1, każdy zaś następny o 1 punkt więcej.
10. Nagrody: a) w biegu drużynowym: pierwsza drużyna puchar przechodni „Dnia Pomorskiego”, dla wszystkich zawodników zwycięskiej drużyny pamiątkowe żet ny

Pierwszy start Kusocińskiego

Jak się dowiadujemy Janusz Kusociński po raz pierwszy w tym sezonie startować będzie w dniu 3 maja br. na narodowym biegu na przelaj.

W najbliższy poniedziałek ukazać się ma pierwszy numer nowego tygodnika sportowego pt. „Kurier Sportowy” Redaktorem naczelnym nowego tygodnika będzie p. Janusz Kusociński

Walny zjazd dziennikarzy sportowych

W dniach 7 i 8 kwietnia br. odbędzie się w Katowicach doroczny walny zjazd Polskiego Zw. Dziennikarzy i Publicystów Sportowych. W związku ze zjazdem przewidziane jest zwiedzanie kopalni węgla huty żelaznej itp. Obrady toczyć się będą w sali Rady Miejskiej.

i dyplomy, następnie dwie drużyny otrzymują żetony i dyplomy.
b) w biegu jednostkowym trzej pierwsi zawodnicy otrzymają nagrody pamiątkowe i dyplomy. Następnymi 10 żetony i dyplomy, dalszych 10 dyplomy.

11. Puchar przechodni „Dnia Pomorskiego” przechodzi na własność klubu po zdobyciu trzykrotnym, chociaż nie następująco kolejno po sobie.

12. Wpisowe wynosi 50 gr. od zawodnika i 2,— zł. od drużyny.
15. Zgłoszenia nadsyłać należy do Torunia pod adresem: Redakcja „Dnia Pomorskiego” Pomorski bieg drużynowy na przelaj, Toruń, ul. Szeroka 11.

Kuchenska spirytusowa EMES 3

Wyrób krajowy

CENA w blaszanym pudełku

Zł. 7.75

TURYŚCI BACZNOŚCI

„Niewielka, lekka a praktyczna w użyciu kuchenska to niezbędne uzupełnienie waszego ekwipunku — zapewni ciepłą strawę zawsze i wszędzie.

Sprzedż hurtowa w firmie K. Brum i syn S. A. w Warszawie.

Otwarcie sezonu lekkoatletycznego

Warszawa, 3. 4. (PAT). W niedzielę na Białanach pod Warszawą w hali krytej C. I. W. F. odbyły się międzyklubowe zawody lekkoatletyczne, które przyniosły szereg dobrych wyników. Pławczyk skoczył 194 cm. wwyż. a sztafeta AZS. 3 razy 800 metrów ustanowiła nowy rekord polski wynikiem 6,34 sek. Dalsze wyniki: skok wdal — Twardowski (AZS.) 650 cm., kula — Wojtkiewicz (CIWF) 12 m. 85 cm. skok wwyż — Pławczyk 194 cm., 100 metrów Trojanowski II. 11,6 sek., sztafeta 3 razy 800 metrów — pierwszy AZS. Warszawa Pruszkowski, Miller I i Miller II 6 min. 34 sek. i re-

kord polski w hali W trójbiegu sprinterów klasy A. zwyciężył Trojanowski II.

W dniu 9 bm na otwarcie sezonu lekkoatletycznego odbędzie się bieg na przelaj na dystansie 3000 mtr. o mistrzostwo Pomorza. Start i meta na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy. — Zbiórka zawodników o godz. 14 na boisku — Zgłoszenia wraz z wpisowem 50 gr. od zawodnika należy nadsyłać na ręce przewodniczącego Kom. Sportowej p. J. Głowackiego Bydgoszcz ul Nowodworska 55 do dnia 1 kwietnia br. —

Polacy na mistrzostwach ciężkoatletycznych świata

Praga, 3. 4. (PAT). W Pradze rozpoczęły się w sobotę międzynarodowe zawody zapasnicze z udziałem zawodników Austrii, Czechosłowacji, Niemiec, Węgier i Polski. Polskę reprezentują trzej zawodnicy: Gęstwiński w wadze półciężkiej, Gardowski w półśredniej i Ganzera w koguciej. W sobotę Gęstwiński stoczył walkę z Champliem (Czechosłowacja), kładąc go w czwartej minucie na łopatki.

Praga, 3. 4. (PAT). W niedzielę w czasie

międzynarodowych zawodów zapasniczych o mistrzostwo Czechosłowacji wszyscy trzej Polacy doznali porażki. W wadze koguciej Ganzera położony został na łopatki w czwartej minucie przez Czecha Maudra. W wadze półśredniej Garbowski po 15-minutowej walce został pokonany przez Czecha Rosenberga. W wadze półciężkiej Gęstwiński pokonany został w piątej minucie przez Czecha Krczeka.

Kiedy piłkarze mogą brać pieniądze za grę?

Walne zebranie PZPN-u wprowadziło między innymi następujący nowy tekst par 41 statutu PZPN:

„Graczom wolno zwracać utracony zarobek czy to pośrednio, czy to w formie pokrywania kosztów, wydanych na jego zastępę w pracy zawodowej, w wysokości: żonatym graczom, oraz graczom kawalerom, utrzymującym rodzinę, przysługuje zwrot w wysokości 75 procent kawalerom samotnym w wysokości 50 procent zarobków utraconych. Należność wypłaca się

na ręce pracodawcy. Zwrot utraconych zarobków przysługuje jedynie w wypadkach wyjazd na zawody międzypaństwowe zagranicę oraz przy ważniejszych zawodach o charakterze reprezentacyjnym w kraju, przy których gracz jest zmuszony przebywać co najmniej dwa dni robocze poza miejscem zarobkowania. Maksymalna ilość dni w roku określa się na 20. Nie wolno natomiast udzielać graczom pożyczek z funduszy klubowych”.

Pilka nożna

Pierwszy mecz ligowy Cracovia — Podgórze 3:0.

Kraków, 3. 4. (PAT). W niedzielę na boisku Gracovji odbyły się pierwsze zawody Ligi o mistrzostwo między Cracovią a beniaminkiem Ligi Podgórzem. Zwyciężyła Cracovia 3:0 (2:0).

W pierwszej połowie gry przewaga Cracovji, która już w trzeciej minucie uzyskała pierwszą bramkę dzięki bramkarzowi Podgórze Kubińskiemu, który sam sobie wpędził piłkę do bramki. W ósmej minucie Kossok podwyższa wynik 2:0. Po przerwie gra zotrem, coraz częściej zagrażało bramce Cracovji, jednak Podgórze nie może wykazać swojej przewagi cyfrowo. Wreszcie do głosu przychodzi Cracovia, zyskując kilka kornarów, a z jednego z nich w 30-tej minucie udało się Malczykowi zdobyć trzecią i ostatnią bramkę dnia. Sędziował Schneider dobrze. — Publiczności 3 tysiące.

Warta — Polonja 9:2.

Poznań, 3. 4. (PAT). W Poznaniu bawiła w niedzielę warszawska Polonja, która rozegrała mecz towarzyski z Wartą, przegrywając w stosunku 2:9 (1:4). Z wyjątkiem pierwszej minuty, w czasie której udało się Polonji zdobyć prowadzenie, przeważała drużyna z Poznania. Sędziował Leracz. Widzów około tysiąca.

ŁKS — Legja 2:1.

Łódź, 3. 4. (PAT). W niedzielę warszawska Legja rozegrała towarzyski mecz piłkarski z miejscowym ŁKS., przegrywając 1:2 (0:1). Legja grała bez Ziemiańskiego. Obie bramki dla zwycięzców strzelił Durka. Dla Legji jedyny punkt uzyskał Szaller. Gra naogół równorzędna, okresami na dobrym poziomie, przeważnie jednak nie ciekawa.

O puchar plebiscytowy.

Katowice, 3. 4. (PAT). W Katowicach odbył się tradycyjny mecz Katowice — Królewska Huta o puchar plebiscytowy. Zasłużone zwycięstwo odniosła reprezentacja Katowic, bijąc Królewską Hutę 4:2. Do przerwy prowadziła Królewska Huta 2:1.

Pływackie mistrzostwa Polski w Krakowie mecz z Czechami w stolicy

Polski Zw. Pływacki zdecydował, że tegoroczne mistrzostwa Polski odbędą się w Krakowie. Organizatorem zawodów będzie KS Cracovia. Doroczny mecz pływacki Polska — Czechosłowacja odbędzie się w Warszawie.

Polski Zw. Pływacki nakłada obowiązek POS'u na zawodników

Jak się dowiadujemy zarząd Polskiego Zw. Pływackiego uchwalił przymusił zdobycia Państwowej Odznaki Sportowej dla wszystkich zrzeszonych zawodników. Zawodnicy winni z końcem sezonu wylegitymować się z posiadania POS. Zarządzenie Pol. Zw. Pływackiego godne jest uwagi i winno wywołać swoim przykładem szeroki odzew w innych związkach sportowych.

Odnazka pływacka

W tych dniach obradował zarząd Polskiego Zw. Pływackiego pod przewodnictwem swego prezesa, marszałka Świtalskiego. Zebranie uchwaliło wprowadzić odznakę pływacką, którą zdobyć będzie mógł każdy zrzeszony i niezrzeszony, mogący wykazać się umiejętnością pływania. Dla zdobycia odznaki wystarczy przepłynąć w wodzie stojącej dystans 150 mtr. Odznakę automatycznie zdobywa każdy zawodnik który stając do zawodów ukończył jakikolwiek bieg.

Nowa odznaka przyczyni się w dużym stopniu do popularyzacji pływactwa w kraju.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-linowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobnie za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-linowej . . . 15 fen.
„ . . . 50 fen.
„ . . . 4 . . . 10 fen.
Cronac za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądowym śledztwem należności rabat upada. Za terminowy druk orzpisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Rea. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann,
Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, i. p.
Redaktor odpowiesz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław Bronisław Jędrzejczak,
Inowrocław, plac Kasprzowska 4a.
Redaktor odpowiesz. na Grudziądo Józef Stanisław Grudziądo, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwa „Dzień Pomorski”, „Dzień Bydgoski”, „Gazeta Morska”,
„Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”
Nakładem i czczeniem Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A.
w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . 3.— zł
z odnośnikiem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 3,36 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . . 7.— zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma